

ÇIKTI

liseli GENÇ UMUT

Özel Sayı: 1 Ekim 2008 1.5 YTL (KDV Dahil)

Yine çıktık yollara...

Geleceğimiz
Halkımız Ülkemiz
için Yürüyoruz

Che Guevara
posterini
unutmayın

- 03 Halk Düşmanı AKP'nin Hesabını Liseliler Kesecek
- 05 AKP'yi Aklama, 2 Kasım'da Ankara'ya
- 06 AKP: Daha Gerici ve Daha Piyasacı
- 08 AKP mi İmam Hatip'ten Çıkar İmam Hatip mi AKP'den?
- 10 Meslek Lisesi Ucuz İşçi Meselesi
- 12 12 Eylül Darbecilerinin Gençliğe Hediyesi YÖK
- 13 Evde, Sokakta, Lisede Eşitsizliğe Dur
- 14 Bağımsız ve Kitlese Bir Lise Hareketi İçin Yol-A-çık
- 16 Bu Dünya Tepetaklak ve Bakalım Onu Ters Çevirebilecek miyiz, Onu Deniyoruz
- 18 17 Yaşında Bir Genç Liseli Genç Umut
- 20 Müzik Geleceğin Silahıdır
- 21 1968'in 40. Yılı
- 22 Röportaj "Üretim Özgürleştirir"
- 24 Her Yerde Genç Umut
- 25 Haberler - Etkinlikler - Duyurular
- 26 Marko'dan İlk Yumurta
- 27 Kültür - Sanat

Yeniden Merhaba

Verdiğimiz uzunca bir aradan sonra hem içerik hem de biçim olarak yenilenmiş bir Liseli Genç Umut dergisi ile yeniden karşınızdayız. Dergimizin hedefleri Liseli Genç Umut'un hedefleri gibi önemli ve büyük olacak. Toplumsal muhalefetin son yıllarda giderek güçlendiği bir süreçten geçmekteyiz. Bu süreçte liseli gençlik hareketi de bağımsız, özgün mücadelesiyle kendini göstermeye ve liseli muhalefetini yeniden yaratmaya başladı. Yüz binlerce lise öğrencisi sistemin ezici, tüm yaşantısını yok edici saldırılarıyla karşı karşıyaiken artık giderek kendi ayaklarını üzerinde durabilmesini öğrenmeye başladık ve bugün hayatlarımızı karartan egemenler için önemli bir tehdit unsuruyuz. Ancak alacak daha çok yolumuz var. Liseli gençlik hareketi sistem karşıtı mücadelesini bir yandan sokakta vermesi gerekirken aynı zamanda kendi politikasını da üretebilmelidir. Dergimiz liselilerin kendi mücadele çizgisini oluşturacağı tartışma platformumuz olacak. Sadece politikamızı değil liselerde yeniden kuracağımız paylaşımı, dayanışmacı kültürü, sanatı ve bilimi de birlikte tartışacağımız liselilerin yayını olma hedefiyle çıkartıyoruz dergimizi. Her sayımızda artık düzenli olarak 'liseli kadın bölümü' oluşturacağız. Alternatif kültür, sanat ve fikirleri kültür sanat sayfamızda değerlendireceğiz. Liselerde hayatın nasıl işlediğini liseli arkadaşlarımızla yapacağımız röportajlarla aktaracağız. Ve tabii ki de 'marko'muz bundan sonra da dergimizden eksik olmayacak. Bu sayıda ölümünün 41. yılı olan 9 Ekim'de çıkan dergimizle birlikte devrimci önder Che'nin posterini veriyoruz.

Bundan sonraki sayımızda tartışmalarımızı daha da yaygınlaştıracığımız ve fikirlerimizi değerlendirdiğimiz bir sayı ile karşınızda olacağız. Ancak bütün liseli arkadaşlarımızın yenilenen dergimize en etkin şekilde katkı sağlamaları çok önemli. Bunun için önerilerinizi, haberlerinizi, yazılarınızı, özellikle de eylem-etkinlik fotoğraflarınızı bekliyoruz.

İletişim için:
gencumutdergi@gmail.com

Halk düşmanı AKP'nin hesabını liseliler kesecek

Hareketli geçen bir yazın ardından yeni eğitim-öğretim yılı açıldı. Elbette eğitim sisteminin çözülmek bir yana katlanarak büyüyen tüm sorunlarıyla birlikte.

Geçen dönem yaşanan zorunlu kayıt paraları, okullardaki özel güvenlik-polis terörü, gerici müfredat, niteliksiz eğitim, yönetim baskısı v.d. tüm sorunlar çok daha derinleşmiş bir biçimde yeniden karşımıza çıkmakta.

Okullar alışık olduğumuz üzere "isteğe bağlı zorunlu bağış" haberleriyle açıldı. Ancak Türkiye'de eğitimdeki paralılaştırma sürecinin en önemli pratiklerinden biri olan kayıt paraları var olan işleyişin sadece küçük bir bölümünü oluşturmaktadır.

BES'in yaptığı araştırmaya göre ortaöğretimde 40 farklı isim altında öğrencilerden para toplanıyor. Forma, eşofman parası, elektrik-su-telefon yardımı, eğitime katkı payı aidatı, yardımcı ders kitapları vb birçok gerekçeyle öğrencilerden çeşitli miktarlarda ücretler talep edilirken, AKP'nin tüccar zihniyeti sonucu öğrenciler kelimenin tam anlamıyla müşteri, eğitimciler ise mabuz kesen veznedarlara dönüşmüş durumdadır.

AKP'nin iktidara geldiği günden bu yana uyguladığı neo-liberal, eğitimde sınıf ayrımcılığını körükleyen politikaları sonucu bugün iyi bir eğitim almak için zorunlu tutulan

ücret karşılığını ödeyecek gücü olmayanlar, yarın iş sahibi olmak için zorunlu tutulan üniversite mezunu olma şartını yerine getiremiyor; hayatlarının geri kalan kısmını işsizler ordusunda nefer olarak geçirmek zorunda kalıyorlar. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'in "yeni sisteme öğrencileri çok etmeden geçeceğiz" sözleriyle bir süre önce duyurduğu yeni sınav sistemi, liselilerin hayatlarını abluka altına almış sınav sistemini tüm öğrenim hayatına yaymayı kurgularken öte yandan ise dershanelere olan bağımlılığı daha da artırmakta.

Bilindiği gibi ülkemizde, eğitimde piyasalaştırmanın temellerinin atıldığı yükseköğretim sisteminde egemenlerin en önemli argümanı "yükseköğretim kişinin kendisine yaptığı bir yatırımdır, bu yüzden de yarı-kamusal bir hizmettir" idi. AKP iktidarının her geçen gün paralılaştırdığı ortaöğretim sistemi için nasıl bir meşrulaştırıcı argüman üreteceği bilinmez ancak eğitim sistemini hem kendi ideolojik hakimiyet alanını genişletmek hem de sermaye ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlemek için çabaladığı açık bir gerçek.

AKP'nin söz konusu ideolojik saldırısının bir boyutunu ders müfredatları ve ücretsiz dağıtılan ders kitaplarındaki içerik belirlerken, diğer boyutunu ise okullardaki Fetullahçı kadrolaşma ve İmam-Hatip li-

selerine karşı gösterdiği özel ilgi oluşturuyor.

AKP iktidarının eğitime bakışı, nasıl bir toplum özlemi içinde olduğu, hazırladığı ders müfredatlarında kendisini açıkça göstermekte. Özellikle sosyoloji, felsefe, tarih, psikoloji gibi sosyal bilimler temel sayılan ders kitaplarında ve yeni hazırlanan uygulama alanlarında AKP'nin gericiliği toplumsallaştırma hedefi açığa çıkıyor. Emperyalizme-

kapitalizme karşı olmanın terör örgütlerinin kendilerini ifade etme biçimi olarak sunulduğu tarih kitapları, filozofların yetersiz olarak tanımlandıkları, dinin felsefeye ve bilime üstünlüğünü kanıtlamaya dönük felsefe programı, toplumsal çözümlere karşı milli manevi değerlere sahip çıkılmasını salık veren sosyoloji dersi... Diğer taraftan ise bu müfredatı uygulamaya koyacak gerici kadrolar Eğitim Bakanlığı bünyesine hızla yerleştirilmiş durumdadır. AKP'nin gerici eğitim anlayışına karşı çıkan eğitimciler ise öğretmen maaşlarını düşürmüyor, sürekli olarak sürgün tehdidiyle karşı karşıya yaşıyorlar.

Ote yandan geleneksel "arka bahçeler" İmam Hatip Liseleri, AKP iktidarıyla birlikte bir süreden beri kaybetmiş oldukları itibarı geri kazandılar. Diğer okullara göre üç-dört kat daha fazla kaynak ayrıldığı bilinen İmam Hatip'ler şüphesiz AKP gerici eğitiminin toplumsallaştırılması açısından hayatı konumda yer alıyor.

AKP elbette sermayenin ihtiyaçlarını da unutmuyor. Son günlerde sürekli olarak reklamları yapılan, televizyon programlarında işsizliğe çare olarak tartışılan meslek liseleri sermayenin ara eleman ve nitelikli-ucuz iş gücü ihtiyacını karşılamak için bulunan yegane formül. Bugün AKP her ne kadar özellikle TUSİAD sermayesiyle kavgalı bir görüntü çiziyor olsa da, uygulanan tüm neoliberal politikaların TUSİAD'ın destek ve zorlamasıyla hayata geçirildiğini unutmamak gerek. Eğitimin piyasalaştırılmasında ortaklaşmış olan egemenler, ülkedeki neoliberal dönüşüm saldırganına açığa çıkan rantın paylaşımı konusunda ise her zaman uyumlu değiller. Son dönemde açığa çıkan rant kavgasında ise Erdoğan'ın eli o kadar güçlü değil.

Erdoğan'ın Deniz Feneri yolsuzluk haberlerinin Doğan Medya'da yayınlanması ardından Aydın Doğan'a karşı başlatıldığı söz düellosu, AKP'nin yumuşak karnını ortaya çıkardı. Özellikle CHP'de başını Kemal Kılıçdaroğlu'nun çektiği ekip tarafından yapılan siyasi ataklar sonucu Şaban Dişli istifa etmek zorunda kalırken, medyada boks karşılaşması havasında sunulan Kılıçdaroğlu-Fırat karşılaşması sonrası AKP iyiden iyiye kan kaybetti. AKP'li Fırat'ın yolsuzluk iddialarına karşı kendisini milyon dolarların halvalarda uçtuğu ticari işlemlerden bahsederek savunması, büyük bir kısmı yoksulluk sınırı altında, önemli bir bölümü açlık sınırında yaşayan Türkiye halkının kafasında en azından "biz bunlara mı oy verdik?" sorusunun doğmasına neden oldu. Yolsuzluk dosyaları ile köşe-

ye sıkışan AKP'den karşılık ise iyice suyunun çıktığı Ergenekon'a eklenen yeni bir dalga ile geldi. Ancak devam etmekte olan soruşturmanın, kimi liberallerin saf beklen-tileri aksine kontrgerillanın yıllardır gerçekleştirdiği yargısız infazları, Kürt halkına yönelik kirli savaşın faillerini ortaya çıkarmaktan çok çe-teleşmiş kontrgerilla artıklarının temizlenmesi operasyonunu bir parçası ve bu temizlik sırasında AKP'nin sıkıştığı yerde ulusalcılara karşı atak olarak kullandığı bir koz olduğu anlaşıyor.

CHP'nin gösterdiği sistem içi muhalefeti bir türlü idare edemeyen ve çırpındıkça batan AKP'nin bölgeleştiren reklamları yaptığı bölgesel güç siyaseti de son Kafkasya krizi ile yerle bir oldu. Kafkasya'da gelişen kriz sonrası AKP, yukarı tükürsem bıyık aşağı tükürsem sakal misali, süreci seyirci olarak geçirdi. Aslında ortaya çıkan fotoğraf her şeyi gayet iyi anlatmakta. Enerji ihtiyacı bakımından Rusya'ya bağımlı, ekonomik olarak AB'ye, siyaseten ise ABD güdümünde bir Türkiye'nin çok fazla hareket şansının olmadığı açıkça görülüyor. Bununla birlikte iç siyasette giderek yıpranan AKP için yuları ABD'nin eline vermekten başka bir çare bulunmuyor. Her ne kadar boğazlardan kılıfına uydurularak ABD savaş gemileri geçirildiyse de Rusya ile bölgesel hegemonya mücadelesine girmiş olan ABD için bu yeterli değil. Bu da AKP için yeni pazarlıkların yapılması için yeni fırsatları gündeme getiriyor.

Diğer yandan görülen o ki AKP sıkışıkça daha da pervasızlaşacak. Kendi parti mensuplarının dertlerini anlatmasına dahi tahammül gösteremeyen, azarlayıp salondan atan; oruç tutmayanları, "Ramazan" yerine "Şeker" bayramı diyenleri aşağılayan, toplumdaki dışlanan AKP'nin halk düşmanı imajı giderek toplum tarafından görülmekte. Bununla birlikte AKP'nin neo-liberal politikalarının yansımaları her geçen gün daha fazla hissedilir olmaya başladı.

Sene başından bu yana elektriğe %60'a varan oranda zam yapılırken, doğal gaz, su faturaları her geçen ay biraz daha fazla el yakıyor.

AKP politikaları en büyük darbelerden birini de hiç şüphesiz ki toplumsal barış ve kardeşliğe vurmakta. Kürt sorununa hiçbir etkili çözüm üretilmediği gibi ülkenin birçok bölgesinden kardeş kavgasına dair haberler geliyor. Son olarak Altınova'da çıkan kavganın Türk-Kürt çatışmasına dönüşmesi durumunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Kürt sorununun çözümünü savaşı derinleştirmekte gören AKP gencecik yoksul çocukları ölüme gönderiyor. Türk ya da Kürt ailelerin ocaklarına düşen atışı her geçen gün daha fazla korkutuyor.

Tüm bunlar toplumda oluşan hoşnutsuzluğun giderek yaygınlaşmasına neden olurken, AKP'nin halk düşmanı politikalarına karşı gösterilen tepkiyi, yükseltiken mücadelelen meşruluğunu daha da artırıyor.

Böyle bir siyasal ortamda Türkiye toplumsal muhalefetine en dinamik damarlarından biri olma iddiasını taşıyan liseli öğrenci hareketinin yaz boyunca AKP'nin piyasacı ve gerici politikalarına karşı örgütlenmiş olduğu mücadeleyle yerlere taşıyarak büyümesi en acil ihtiyaçlardandır. Arkamıza baktığımızda bu ihtiyacı karşılayacak birikim, özgüven ve cürete sahibiz!

Deniz Feneri'ni mahallelerden kovarken gerici eğitimi aklamadık. 6 Mayıs'ta Deniz'lerin, Mahir'lerin izinde yürüdükümüzü; tam bağımız, herkesin eşit-kardeşçe yaşadığı bir ülke kuracağımızı haykırdık. Liselerde parasız eğitim mücadelesini yükselttik, sokaklara çıktık, boykotlar örgütledik. Yozlaşmaya, çetelene-meye, uyuşturucu tacirlerine karşı RED bayrağını açtık! Bu ülkenin geleceği olduğumuzu, ülkenin gerçek sahipleri olduğumuzu her seferinde gösterdik. Ancak işimiz henüz bitmedi. Bu ülkeyi piyasacı, gerici AKP'ye bırakmayacak, AKP'yi aklamayacağız!

AKP'yi Aklama, 2 Kasım'da Ankara'ya

Her gün 'Yarın ne olacak?', 'Bir geleceğim olacak mı?' endişesi ile uyanıyorsun uykundan.

Annen, baban geçim derdinde; bir yandan gü-nünlük zamlarla uğraşı-yorlar, bir yandan çalış-ma koşullarının ağırlığından yorgun düşmüşler. Aldığın eğitimle topluma faydalı, aydın, duyarlı, geleceğini tayin edebile-cek birisi olarak yetişi-miyor; sonunun büyük ihtimalle büsrana sonu-çlanacağı uzun yıllar boyu ailene 'masraf' oluyorsun ancak.

Bizim iyiliğimizi kar-şılıksız istedikleri hiç ol-du mu acaba? Bize ger-çekten iyi niyetle gelecek sunduklarına inananları-mız var mı hala? Paran varsa dershaneye gidersin -ki artık hepimiz gider olduk- geleceğini bu ba-taklığın içinden kurtarma-yı çalışsın. Sonuç mu, uzun lafın kısası küçük bir azınlığın dışında ha-yatının en güzel yılları yani lise yılları çalınan yüz binler-ge gelecek. Yapılan istatistiklere ve bizim de gördüğümüz kadariyla üniversiteye gidenlerin de büyük çoğunluğunun bu durumda kurtulu-şu yok. Yarış daha acımasızca de-vam ediyor.

Lise bitince yolun sonuna gel-mezsün belki ama yedi yaşından beri geçirdiğin uzun yılları sorgulama-yı başlayacaksın. Büyük ihtimalle güzel birkaç anının dışında aslında gerçekleştiremediğin, zorla clinden alınan birçok hayalini kaybettiğini fark edeceksin.

Çok mu karamsar oldu? Gerçek buysa ve söylemek karamsarlıksa evet karamsarsın. Ama umutsuz de-ğiliz. Biz ilk isyanın, baş kaldırdığın, en 'Genç Umur'ların doğduğu yer-lerdeyiz. Hayat en başta saydığımız gerekçeleri de düşünürsek her za-man bir varoluş kavgasıdır. Bu kav-gayı verebilmem tek yolu cesareti, baskıyı, otoriteyi REDdetmekle olur. Düşüncelerimizi, hayallerimizi, geleceğimizi egemenlere teslim et-mezsek, "varız" diyebiliriz.

Liseler özünde, bugün olduğu gibi gerici, ezberci, otoriter, paral-

AKP'yi Liseliler 'HAK'layacak

2 Kasım'da Ankara'ya

güvencesiz çalışanların geleceğini de satıyor!

AKP, yazdan bu yana elektriğe, doğalgaza, ek-meğe defalarca zam yapı-rak en temel yaşamsal haklarımıza da göz dik-ti-gini göstermiş oldu.

AKP'nin Deniz Fene-ri rezaletiyle yolsuzluk-luklarda da ne kadar ma-haretti olduğu görüldü. Günlerce izlenen bu re-zalette, AKP'nin, daya-nışma duyularıyla veri-len paraların üstüne nasıl yattığı ortaya çıktı! De-niz Feneri de buz dağ-ının görünen yüzüydü za-ten.

AKP, işbirlikçiliğini yeniden göstererek Ame-rikan savaş gemilerini, yıllardır geçemedikleri Boğazlar'dan geçirdi.

Yeter mi! AKP için yetmez. Cemaatlerle, ta-rikatlarla toplumu gerici-leştirmeye çalışan AKP, bu memleketi karanlığa sürüklemek için yoluna devam ediyor.

2 Kasım'da Ankara'ya yolumuz var. Yoksullarla, emekçilerle, üniversiteli-lerle yan ya-na AKP'den hesap sor-maya gidiyo-ruz.

çığının verildiği yerler değildir. Eşit, parasız, nitelikli bir eğitimin verildiği, yeni neslin kendini en öz-gür bir biçimde ifade edebilme ola-naklarının sağlandığı yerlerdir. Hem bizim hem de toplumun geleceği bu soralardan tayin edilir. Bugün karartılan gelecek sadece bizim değil ül-kenin de geleceğidir.

Bugün liselerde yaşadığımız tüm sorunların merkezinde AKP denilen bir isim karşımıza çıkıyor. MEB'i istediği biçimde yöneten, icazeti Fethullah'tan alan AKP, gençliği kendi karanlığına çekmek için lise-lerde gerici müfredatı uyguluyor. Sayımızın yüzbinlerce oluşu iştahla-rını kabartıyor ve liseleri eğitim ku-rumu olarak değil de ticarethane olarak görüyorlar. Kişi başı kar he-saplarından başka bir şey değil hak-kımızda düşündükleri.

Aynı AKP sokakta, iş yerinde, evde, üniversitede, hastanede kısaca-sı her yerde karşımıza çıkıyor. Bi-zim değilse annemizin, babamızın karşısına çıkıyor.

AKP, 1 Ekim'de yürürlüğe giren SSGSS yasası ile sağlık hakkını topyekün satılığa çıkardı. Bu yasay-la birlikte yoksulların, emekçilerin,

AKP'den hesabı biz soracağız!

Yoksullarla, emekçilerle, üniver-sitelilerle yan yana soracağız bu he-sabı. 2 Kasım'da Ankara'ya yolu-muz var. Liselerimizi gerici-lere, pi-yasacılarla, Amerikancılarla terk et-memek için çıkıyoruz bu yola...

Çünkü bugün halkın 'Genç Umur'lara ihtiyaç var. Tıp-ki 68'de olduğu gibi. D e v - Gençli-le-rin bun-dan 40 se-ne evvel yap-tıkları gibi... Denizlerin, Mahir-lerin yolundan yürüyerek, birer birer yeşeren 'Genç Umur'ları göstereceğiz her-kese. Özgür, bağımsız, de-mokratik lise ve ülke için büt-ün arkadaşlarımızı 2 Ka-sım'da Ankara sokaklarını li-selilerin scsiyle, coşkusuyla donatmaya çağıyoruz.

AKP'yi Aklama, 2 Kasım'da Ankara'ya

Her gün 'Yarın ne olacak?', 'Bir geleceğim olacak mı?' endişesi ile uyanıyorsun uykundan.

Annen, baban geçim derdinde; bir yandan günde bir kez zamlarla uğraşıyorlar, bir yandan çalışma koşullarının ağırlığından yorgun düşmüşler. Aldığın eğitimle topluma faydalı, aydın, duyarlı, geleceğini tayin edebilecek birisi olarak yetişemiyor; sonunun büyük ihtimalle hüsrana sonuçlanacağı uzun yıllar boyu ailenin 'masraf' oluyorsun ancak.

Bizim iyiliğimizi karışık istedikleri hiç oldu mu acaba? Bizce gerçekten iyi niyetle gelecek sunduklarına inanırlarmız var mı hala? Paran varsa dershaneye gidersin ki artık hepimiz gider olduk geleceğini bu baktığın içinden kurtarmaya çalışırsın. Sonuç mu, uzun lafın kısıması küçük bir azınlığın dışında hayatının en güzel yılları yani lise yılları çalınan yüz binlerce gelecek.

Yapılan istatistiklere ve bizim de gördüğümüz kadarıyla üniversiteye gidenlerin de büyük çoğunluğunun bu durumdan kurtuluşu yok. Yarış daha acımasızca devam ediyor.

Lise bitince yolun sonuna gelmezsin belki ama yedi yaşından beri geçirdiğin uzun yılları sorgulamaya başlayacaksın. Büyük ihtimalle güzel birkaç anının dışında aklında gerçekleştiremediğin, zorla clinden alınan birçok hayalini kaybettiğini fark edeceksin.

Çok mu karamsar oldu? Gerçek buyusa ve söylemek karamsarlıksa evet karamsarsın. Ama umutsuz değiliz. Biz ilk isyanın, baş kaldırışın, en 'Genç Umur'ların doğduğu yerlerdiz. Hayat en başta saydığımız gerçekçileri de düşündük her zaman bir varoluş kavgasıdır. Bu kavgayı verebilmemizin tek yolu cesareti, baskıyı, otoriteyi REDdetmekle olur. Düşüncelerimizi, hayallerimizi, geleceğimizi egemenlere teslim etmezsek, 'varız' diyebiliriz.

Liseler özünde, bugün olduğu gibi gerici, ezberci, otoriter, paralı

AKP'yi Liseliler 'HAK'layacak

2 Kasım'da Ankara'ya

çığının verildiği yerler değildir. Eşit, parasız, nitelikli bir eğitimin verildiği, yeni neslin kendini en özgür bir biçimde ifade edebilme olanaklarının sağlandığı yerlerdir. Hem bizim hem de toplumun geleceği bu sıralardan tayin edilir. Bugün karartılan gelecek sadece bizim değil ülkenin de geleceğidir.

Bugün liselerde yaşadığımız tüm sorunların merkezinde AKP denilen bir isim karşımıza çıkıyor. MEB'i istediği biçimde yöneten, icazeti Fethullah'tan alan AKP, gençliği kendi karanlığına çekmek için liselerde gerici müfredatı uyguluyor. Sayımızın yüzbinlerce oluşu iştahlarını kabartıyor ve liseleri eğitim kurumunu olarak değil de ticarethane olarak görüyorlar. Kişi başı kar hesaplarından başka bir şey değil haklarımızı düşündükleri.

Aynı AKP sokakta, iş yerinde, evde, üniversitede, hastanede kısacası her yerde karşımıza çıkıyor. Bizim değilse annemizin, babamızın karşısına çıkıyor.

AKP, 1 Ekim'de yürürlüğe giren SSGSS yasası ile sağlık hakkını topyekün satılığa çıkardı. Bu yasayla birlikte yoksulların, emekçilerin,

güvencesiz çalışanların geleceğini de sattılar!

AKP, yazdan bu yana elektrige, doğalgaza, ekmeğe defalarca zam yaparak en temel yaşamsal haklarımızı da göz diktiğini göstermiş oldu.

AKP'nin Deniz Feneri rezaletiyle yolsuzluk-luklarda da ne kadar maharetli olduğu görüldü. Günlere izlenen bu rezalette, AKP'nin, dayanışma duygularıyla verilen paraların üstüne nasıl yattığı ortaya çıktı! Deniz Feneri de buz dağının gölgesinde yüzüydü zaten.

AKP, işbirlikçiliğini yeniden göstererek Amerikan savaş gemilerini, yarıldır geçemedikleri Boğazlar'dan geçirdi.

Yeter mi! AKP için yetmez. Cemaatlerle, tarikatlarla toplumu gericileştirme çalışan AKP, bu memleketi karanlığa sürüklemek için yoluna devam ediyor.

AKP'den hesabı biz soracağız!

Yoksullarla, emekçilerle, üniversitelerle yan yana soracağız bu hesabı. 2 Kasım'da Ankara'ya yolumuz var. Liselerimizi gerici, piyasacılara, Amerikalılara terk etmemek için çıkıyoruz bu yola...

Çünkü bugün halkın 'Genç Umur'lara ihtiyacı var. Tıpkı 68'de olduğu gibi. Dev-Gençlerin bundan 40 sene evvel yaptıkları gibi... Denizlerin, Mahirlerin yolundan yürüterek, birer birer yegeren 'Genç Umur'ları göstereceğiz herkese. Özgür, bağımsız, demokratik lise ve ülke için bütün arkadaşlarımızı 2 Kasım'da Ankara sokaklarını liselilerin sesiyle, coşkusuyla donatmaya çağırıyoruz.

**2 Kasım'da
Ankara'ya
yolumuz var.
Yoksullarla,
emekçilerle,
üniversitelerle
yan yana
AKP'den
hesap sor-
mayla gidiyo-
ruz.**

kapitalizme karşı olmanın terör örgütlerinin kendilerini ifade etme biçimi olarak sunulduğu tarih kitapları, filozofların yetersiz olarak tanımladıkları, dinin felsefeye ve bilime üstünlüğünü kanıtlamaya dönük felsefi programı, toplumsal çözümlemlere karşı millî manevi değerlere sahip çıkılmasını salık veren sosyoloji dersi... Diğer taraftan ise bu müfredatı uygulamaya koyacak gerici kadrolar Eğitim Bakanlığı bünyesine hızla yerleştirilmiş durumdadır. AKP'nin gerici eğitim anlayışına karşı çıkan eğitimciler ise soruşturmalarından başını kaldıramıyor, sürekli olarak sürgün tehdidiyle karşı karşıya yaşıyorlar.

Öte yandan geleneksel "arka bahçeler" İmam Hatip Liseleri, AKP iktidarıyla birlikte bir süreden beri kaybetmiş oldukları itibarı geri kazandılar. Diğer okullara göre üç-dört kat daha fazla kaynak ayrıldığı bilinen İmam Hatip'ler şüphesiz AKP gerici eğitiminin toplumsallaştırılması açısından hayati konumda yer alıyor.

AKP elbette sermayenin ihtiyaçlarını da unutmuyor. Son günlerde sürekli olarak reklamları yapılan, televizyon programlarında işsizliğe çare olarak tartışılan meslek liseleri sermayenin ara eleman ve nitelikli-ucuz iş gücü ihtiyacını karşılamak için bulunan yegane formül. Bugün AKP her ne kadar özellikle TUSİAD sermayesiyle kavgalı bir görünüşü çiziyor olsa da, uygulanan tüm neoliberal politikaların TUSİAD'ın destek ve zorlamasıyla hayata geçtiğini unutmamak gerek. Eğitimin piyasalaştırılmasında ortaklaşmış olan egemenler, ülkedeki neoliberal dönüşüm saldırısında açığa çıkan rantın paylaşımı konusunda ise her zaman uyumlu değiller. Son dönemde açığa çıkan rant kavgasında ise Erdoğan'ın eli o kadar güçlü değil.

Erdoğan'ın Deniz Feneri yolsuzluk haberlerinin Doğan Medya'da yayınlanması ardından Aydın Doğan'a karşı başlatıldığı söz düellosu, AKP'nin yumuşak karnını ortaya çıkardı. Özellikle CHP'de başını Kemal Kılıçdaroğlu'nun çektiği ekip tarafından yapılan siyasi ataklar sonucu Şaban Dişli istifa etmek zorunda kalırken, medyada boks karşılaşması havasında sunulan Kılıçdaroğlu-Fırat karşılaşması sonrası AKP iyiden iyiye kan kaybetti. AKP'li Fırat'ın yolsuzluk iddialarına karşı kendisini milyon dolarların havalarında uçtuğu ticari işlemlerden bahsederek savunması, büyük bir kısmı yoksulluk sınırı altında, önemli bir bölümü açık sınırında yaşayan Türkiye halkının kafasında en azından "biz bunlara mı oy verdik?" sorusunun doğmasına neden oldu. Yolsuzluk dosyaları ile köşe-

ye sıkışan AKP'den karşılık ise iyice suyunun çıktığı Ergenekon'a eklenen yeni bir dalga ile geldi. Ancak devam etmekte olan soruşturmanın, kimi liberallerin saf beklen-tileri aksine kontrgerillanın yıllardır gerçekleştirdiği yarışsız infazları, Kürt halkına yönelik kirli savaşın faillerini ortaya çıkarmaktan çok çe-teleşmiş kontrgerilla artıklarının temizlenmesi operasyonunu bir parçası ve bu temizlik sırasında AKP'nin sıkıştığı yerde ulusalcılara karşı atak olarak kullandığı bir koz olduğu anlaşılıyor.

CHP'nin gösterdiği sistem içi muhalefeti bir türlü idare edemeyen ve çırpındıkça batan AKP'nin bölünerek reklamını yaptığı bölgesel güç siyaseti de son Kafkasya krizi ile yerle bir oldu. Kafkasya'da gelişen kriz sonrası AKP, yukarı tükürsem bırıy aşağı tükürsem sakal misali, süreci seyirci olarak geçirdi. Aklında ortaya çıkan fotoğraf her şeyi gayet iyi anlatmakta. Enerji ihtiyacı bakımından Rusya'ya bağımlı, ekonomik olarak AB'ye, siyaseten ise ABD güdümünde bir Türkiye'nin çok fazla hareket şansının olmadığı açıkça görülmüyor. Bununla birlikte iç siyasette giderek yıpranan AKP için yuları ABD'nin eline vermekten başka bir çare bulunmuyor. Her ne kadar boğazlardan kılıfına uydurularak ABD savaş gemileri geçirildiyse de Rusya ile bölgesel hegemonya mücadelesine girmiş olan ABD için bu yeterli değil. Bu da AKP için yeni pazarlıkların yapılması için yeni fırsatları gündeme getiriyor.

Diğer yandan görülen o ki AKP sıkışıkça daha da pervasızlaşacak. Kendi parti mensuplarının derdlerini anlatmasına dahi tahammül gösteremeyen, azarlayıp salondan atan; oruç tutmayanları, "Ramazan" yerine "Şeker" hayramı diyenleri aşağılayan, toplumdan dışlayan AKP'nin halk düşmanı imajı giderek toplum tarafından görülmekte. Bununla birlikte AKP'nin neo-liberal politikalarının yansımaları her geçen gün daha fazla hissedilir olmaya başladı.

ve hizmet alımı için ayrılan pay % 9'dan % 6'ya çekilmiştir), AKP'nin önerisi ise kayıt paralarının zorla toplatılması ve ailelerden masrafların karşılanması oluyor.

AKP Eğitimi Gericileştiriyor

AKP, eğitim sistemindeki uygulamalarıyla gericiliği de öğretiyor ve fikir babası olan Fethullah Gülen'in eğitim sistemindeki örgütlenmesini yaygınlaştırmak için de elinden geleni yapıyor. Sayıları her geçen gün artan Fethullahçı dersane ve özel okullarda, ışık evlerinde, öğrencilerin zor durumlarına yardım eli uzatıyor-muş gibi görünür ancak tek hedeflerinin gerici çocuklarını yaygınlaştırmak olduğu ilki ağırlarıyla, yatılı yurtlardaki yaygınlaştırmaları... cemaatçiler eğitimin her alanını işgal etmiş durumdadır. Bunların dışında AKP, gerici uygulamalarını yalnızca genel kuralları olarak da bırakmıyor; karanlığı müfredat, ders kitaplarının içine kadar sokuyor. İlköğretimde öğrencilerin çözümleri sorularda, okudukları hikayelerde karşılık bulan gerici müfredat; liselerimizde, bir biyoloji konusu olan fotosentezin formülünü tahtaya yazıp "sizlere yaprakların oksijen üretmesini bu formülle dayandırarak anlatıyorlar ama aslında o yaprağın içinde ne ilahi şeyler oluyor bilmiyoruz, yapraklarda oksijeni yaratan şey formül değil, bu şeyler aslında..." diyor. Din kültürü öğretmenlerinde, son beş yılda binlerce din kültürü öğretmenin müdür ve yönetici yapılmasında, her alanda öğretmen açığı varken din kültürü öğretmenlerinin atanmamasına özen gösterilmesinde, din derslerinin hala zorunlu olmasında karşılık buluyor!

AKP, toplumdaki gerici eğitimi öğretmek için eğitim kurumlarından başlayarak gerici eğitimin bir eğitim ve öğretim olarak kanaksanmasını, kabullenilmesini sağlamaya çalışıyor. İktidarı boyunca açtığı özel okul-

Ayin Pinokyesu

"Başta Başbakanımız olmak üzere her zaman öncelikli gündemimiz halk olmuştur. Gündemimiz halin mutluluğunu ve refahını artırmak oldu"

ların bir kısmının tarikat ve cemaatlara ait olması, AKP'nin özel okulları teşvik ederken asıl neyi teşvik ettiğini de gösteriyor.

AKP'nin hedefi robot öğrenciler

AKP'nin, eğitim politikaları ile okullarda yetiştirmeye çalıştığı birer öğrenci, genç değil birer robottur! Liselerimizdeki eğitim müfredatı, kuralları, yönetmelikler, baskı uygulamaları, eğitim şekli, niteliği... bizleri sorgulamayan, düşünmeyen, itaatkar robotlar haline girmeye itiyor. AKP iktidarı yola devam ederken önünde hiçbir engel kalmaması için her yeri talan ettiği gibi eğitim kurumlarımızı, liselerimizi de bu talandan geçirmeye çalışıyor. Liselerimizde yaygınla-

şmalarını genişletmeye gayret ediyor.

Son olarak AKP eğitim tanımını şu şekilde yapıyor; Talim Terbiye Kurulu'nun yaptığı eğitim tanımına göre eğitim: "...kızla değişen dünya da ortaya çıkabilecek ekonomik fırsatları [çocuğun] değerlendirmesi için rehberlik eder. Bu sayede öğrenci, gittikçe küreselleşen dünyada başarılı bir birey olarak, ilerideki çalışma hayatına girişimci bir ruhla ayak uydurmada zorlanmaz". Bu tanıma göre öğrencilerin eğitim almasındaki tek sebep piyasaya ayak uydurmak, çalışma hayatına atılmaya hazırlanmak! AKP'nin eğitim anlayışı, ilerici, bilimsel ve doğru olmanın karşısında duruyor ve gençlik yozlaşmanın içine atılıyor, kişiliği sistematik olarak yok ediliyor.

AKP'nin eğitim sistemi üzerinde yaptıkları ve hedefleri bu kadar açıkken, eşit ve özgür bir gelecek isteyen biz Genç Umutçular tüm bu oyunların farkında olduğumuzu ve her seferinde yaptığımız gibi bu oyunları bozacağımızı bir kez daha belirtiyoruz. AKP'nin uyguladığı piyasacı, köleleştirici, gerici eğitim sistemini düzeltmek için verdiğimiz mücadeleye devam edeceğiz, ve bu karanlık çemberi kıracağız.

* Öğretmen atomlarında da tüm branşlarda öğretmen açığı olmasına karşın, sadece zorunlu din derslerinin açığı kapatılıyor. Son beş yılda atanan 1758 din kültürü öğretmenine karşın sadece 900 biyoloji, 230 fizik öğretmeni atandı.

şan çeteleşme, uyuşturucu gibi yozlaşmanın önüne geçmek için kılını bile kıpırdatmayan AKP, tam aksi-ne gençliğin yozlaşmasının yanında bir de hareketsiz kalması için poli-siye önlemlerini artırarak baskı uy-

AKP mi imam hatipten çıkar imam hatip mi AKP'den?

AKP iktidara gelmeden önce, İmam Hatip Liseleri (İHL) ile ilgili sözler vermiş, bu okullara üniversiteye girişte uygulanacak katsayı uygulamasını kaldıracağını vaat etmişti. Bu vaatler, sadece seçmen tabanına oynama değildi. Eğitim sisteminin toplumun şekillendirilmesi için önemini anlayan, toplumun tümünü gerici tarikat ilişkileri içrisine almaya çalışan AKP iktidarı, İHL'leri de bu amaç için kullanmakta, geliştirmekte ve önünü açarak yaygınlaştırmak için çalışmaktadır.

AKP, kadrolarının büyük bölümü on yıllardır gerici eğitimin bir ayağı olarak kullanılan İmam Hatip Liseleri'nden mezun olduğundan, İHL'lerin gerici siyasi kadro oluşturmadaki önemini biliyor. Dolayısıyla, kendi devamı açısından da önemli bir araç olarak gördüğü İHL'lere özel bir önem atfetmekte ve bu doğrultuda hamlelerini belirlemektedir. Yapılan yönlendirmeler sonucu diğer eğitim kurumlarına alternatif olarak İHL'lere ilgi artmaktadır.

Türkiye'deki İmam Hatiplerin Tarihsel Gelişimi

Cumhuriyet sonrası Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile devlete bağlı olmayan tüm eğitim kurumları kaldırılırken, o dönem tarikatlara bağ-

lı olarak eğitim veren medrese tipi dini eğitim kurumları da kapatılmıştır. Kanunun çıkışından dört yıl sonra ise bu kurumların yerine Cumhuriyet'e bağlı din görevlileri yetiştirmek amacıyla devlete bağlı ilk dini eğitim kurumları açıldı. İmam Hatip Mektepleri olarak adlandırılan bu okullar öğrenci sayısının azlığı ve talp olmaması nedeniyle kısa sürede kapatıldı. Demokrat Parti'nin iktidara geldiği gün de yeni dini eğitim kurumu açılmadı. Bu tarihten sonra, toplumun dinî ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla devlete bağlı imamların yetiştirileceği öne sürülerek İmam Hatip Okulları açma kararı alındı. Din ve bilimin birlikte öğretilceği, böylece aydın din adamları yetiştirileceği savunuluyordu. Asıl olarak ise bu yıllardan itibaren din, eğitimin ve toplumun gericileştirilmesinde egmenler tarafından politik bir argüman olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu doğrultuda İmam Hatip Liseleri cemaatçılığı ve dinî eğitim yoluyla köleleştirmeyi örgütlenme aracı olarak önemli bir işleve sahip olmuştur. İHL'nin en fazla açıldığı dönem toplumsal hareketin yükseldiği 70'li yıllar olması da bunun bir göstergesidir. O dönem dünyada yükselen sol hareketin önüne set çekmek için "Yeşil Kuşak"

projesiyle gerici eğitimi yaymaya çalışan ABD'nin işbirlikçisi hükümetler, İmam Hatip Liseleri'ni de bu emperyalist politikaların uzantısı olarak yaygınlaştırmışlardır.

İmam Hatip Liseleri yalnızca gerici, sağ iktidarlar tarafından değil, 'laikliğin teminatı' ordunun yönetime geldiği askeri cunta dönemlerinde de bir devlet politikası olarak sol karşısında alternatif oluşturması için desteklenmiştir. 12 Mart darbesi, çıkardığı kanunlarla İmam Hatip Liseleri mezunlarının üniversitelerin Edebiyat bölümlerine girebilmesini sağlamıştı. 12 Eylül ile birlikte ise normal eğitim verilen liselere zorunlu din dersi getirilmesinin yanında, İHL'lerden mezun olanların üniversitelerin tüm bölümlerine girebilmesinin önü açıldı. Bu durum 1997 yılına dek sürdü. Ordunun İmam Hatip Liseleri konusundaki düşüncesi bir dönem Cumhurbaşkanlığı da yapmış olan eski Genelkurmay Başkanı Cevdet Sunay'ın şu sözlerinde açıkça görülmektedir: "Bugünkü laik okullar birer anarşi yuvası haline geldi. Bu okullarda yetişen gençlere memleket idaresi teslim edilemez. Onlara güvenemeyiz. Biz laik okullara karşı İmam Hatip Okulları'nı bir alternatif olarak düşünüyoruz. Devletin kilit mevkilerine yerleştireceğimiz kişileri İmam Hatip Okulla-

AKP, bir yandan eğitimde gerici müfredatları geliştirerek tüm okulları birer İHL'ye çevirmeye çalışırken, öte yandan gerici ve tarikatçı ilişkileri hayata geçirmenin hesabını yapmaktadır.

kitaplık çeviriler
dergi arşivi
güncel haberler
gündem yazıları
www.devrimcigenclik.org

YENİLENDİ

n'nda yetiştireceğiz."

Tüm bu politikalar doğrultusunda yaygınlaştırılan İmam Hatiplerden mezun olanların sayısı bir milyonu bulurken, bunların sadece 70 binini Diyanet İşleri'nde çalışmaktadır. Diğer mezunlar ise devlet görevleri de dâhil birçok meslekte bulunmaktadır.

Din-Bilim Çelişkisi

Pozitif bilimler, doğruluğu kanıtlanabilir, araştırmalarla desteklenebilir bilgiyi kabul eder; doğadaki sebep-sonuç ilişkisini içerisine alır ve yeni çalışmalar doğrultusunda değişebilen bir yapıya sahiptir. Böylece bilim; öğretir, geliştirir, sorgulamayı içselleştirmeye yardımcı olur. Bu yüzden de insanlık açısından bilimin geliştirilmesi, ilerletilmesi ve öğretilmesi toplumun sorunlarının çözümü bakımından kritik bir öneme sahiptir. Bu yüzden eğitim de bilimsel olmalıdır.

Bir inanç sistemi olan din ise mutlak, sorgulamayı yasaklar; bilimin sahip olduğu geniş yaratıcılık atmosferinden yoksundur. Bu sebeple bir eğitim sistemi içerisinde dinin ve doğallığı inanışların yer alması bilimsel eğitimi zamanla yok eder. Dini eğitim ve bilimsel eğitimin bir arada yürütülmesi tabiatları dolayısıyla imkânsızdır. Çünkü din, pozitif bilimi; bilim ise dini yok sayarak var olabilir.

Dinin Toplumsal Düzenleyiciliği

Din, tarih boyunca geniş kitleler tarafından kötüllüklerden manevi bir kaçış, insanın kendisinden bağimsız bir çözüm olarak görülmüştür. Dinin yatıştırıcı, körleştirici etkisi her zaman egemen güçlerin yararına olmuştur. Egemenler kendi çıkarlarını için dini yaymış ve yaptıkları her iş için gerekçe olarak dini kullanmışlardır. Kapitalizm de bu yöntemi benimsemiş ve toplumsal halk hareketlerinin önünü kesmek için dini bir araç haline getirmiştir.

Dinin içerisinde barındırdığı cinayet ayrımcılığı İmam Hatip Liseleri içerisinde öğretilmekte; dinî kurallar çerçevesinde kadınların erkeğin yanında ikinci planda olması, erkeğin toplum içerisinde sahip olduğu haklardan mahrum olmaları ve kadının kendini yaşamı boyunca hayattan sakınarak, özgürlüğünü baştan akıldan çıkarması içselleştirilmektedir. Böylece toplumda varolan kadın-erkek ayrımcılığı gerici ilişkiler çerçevesinde derinleştirilmektedir ve kadın toplumsal yaşamdan soyutlanarak, özgürlüğünü araması dahi engellenmektedir.

Dinî eğitimin yarattığı bir diğer sonuç da devlet eliyle tek bir mezhebin ön plana çıkarılması, desteklenmesi ve güçlendirilmeye çalışılmasıdır. Zorunlu din dersleri, İmam Hatip Liseleri gibi eğitim politikaları Sünnî Hanefîliğin devletin kabul

Bu haber İmam Hatip yöneticilerinin zihniyetlerini görmemiz için tek başına bile yeterli.

ettiği tek mezhep olarak topluma sunulmasına yol açmaktadır. Özellikle geniş bir kesimi oluşturan Aleviler, bu dayatmanın mağduriyetini yaşamaktadırlar. Alevi ve diğer mezheplerden ailelerin eğitim kurumlarında devletin yerleştirdiği asimilasyona dayalı eğitimi seçmek zorunda bırakılmasıyla, faşizmin tekleştirme anlayışı daha geniş bir tabana yayılıyor.

AKP Yol Veriyor, İHL'ler Yürüyor

AKP İHL'leri yaygınlaştırıp, geliştirmek için hem yerel hem de merkezi olarak hamleler yapmaktadır. AKP hükümeti döneminde liselerde çeteleşme eğilimleri gün geçtikçe artmakta, bunu engellemeye yönelik polise tedbirler alınırken pedagojik önlemler alınmamaktadır. Böylece okullarımız konusunda velilerin güveni zedelenmektedir. Bu esnada, dinî eğitim veren İmam Hatipler daha 'güvenilir' bir seçenek olarak göz önüne çıkıyor. Ayrıca AKP, MEB'in yatılı devlet okullarında pansiyon sayısını düşürürken, İHL'lerin yatılı bölümlerinin geliştirilerek İHL'lere artı önem kazandırılmaya çalışıyor. İHL'ler ise seçtikleri birkaç başanlı öğrenciyi özel olarak ÖSS'ye hazırlayıp dereceye sokarak kendi değerini artırmaya çalışıyor. Gerçek ise 20 çeşit lise arasında başarı oranında İHL'lerin 15. olduğudur. Yerel yönetimler de bu konuya İBB'deki gibi yalnız İHL'li-lere servis imkanı tanıyarak; Eyüp Belediyesi'ndeki gibi zabıta ve mekur alımlarında İHL mezunu şartı arayarak dahil oluyorlar! Tüm bunlar AKP'nin İHL'lere 'özel ilgisini' gösteriyor!

Bu tekil uygulamaların yanında AKP, meslek liselerine katsayı uygulamasını da İHL mezunlarının üniversitelerin tüm bölümlerine girebilmesinin önünü açmak için kaldırmak istemektedir. Böylece her meslek dalında imamların bulunması sağlanmak isteniyor. İHL Mezunları Derneği'nin şu anki iki hedefi orduda görev yapacak din subayları yetiştirmek ve hastanelerde din görevlilerinin yer alması. Katsayı uygulamasını kaldırma fikrini meslek liselerinin uğradığı haksızlığı engellemek olarak açıklayan AKP, bu yalanın arkasında, gerici projelerin de hayata geçmesinin önünü açmaya çalışmaktadır. Özetle AKP, bir yandan eğitimde gerici müfredatlar geliştirerek tüm okulları birer İHL'ye çevirmeye çalışırken, öte yandan İHL'leri destekleyerek birçok alanı kapsayan gerici ve tarikatçı ilişkileri hayata geçirmenin hesabını yapmaktadır.

Bilimsel, ilerici bir eğitim için İHL'lere Hayır

Eğitim sistemi, tüm içeriğiyle ve işleniş tarzıyla bilimsel olmalı, aydınlığın, ilericiğin yürütücüsü olmalıdır. Bireyin toplumsallaşmasına katkı sunmak, toplum içerisinde özgürce var olabilmemesi destekleri nitelikte olmalıdır. Bu şekilde ele aldığımızda özgün eğitim kurumlarındaki gerici içerikli müfredat değiştirilmeli, dinî eğitim veren ve cemaatleşmeyi teşvik eden İHL'leri kapatılmalıdır. Meslek liselerine uygulanan katsayı engelini kaldırmak da ancak İHL'lerin kapatılıp, gerici müfredatın değiştirilmesi ile anlamli olacaktır.

İHL'lerin kısa tarihi

Demokrat Parti, 1950 yılında İmam Hatip Okulları'nı açtı. Bu okullarda yedi yıllık eğitim veriliyordu ve 1972 yılına gelindiğinde toplam 72 İmam Hatip Okulu vardı.

22 Mayıs 1972'de İmam Hatip Okulları meslek liseleri haline getirildi ve ismi İmam Hatip Liseleri olarak değiştirildi.

Millî Selamet Partisi döneminde ise 230 yeni İHL açıldı. 196 yılıyla birlikte İHL'lere kızlar

da alınmaya başlandı.

12 Eylül darbesinin ardından İHL mezunlarına üniversitelerin tüm bölümlerine girme hakkı tanındı.

16 Ağustos 1997 yılında ise İHL'lerden mezun olanların üniversitelerde tüm bölümlere girmeleri katsayı uygulaması ile bittirdi.

Bugün İHL'lerin sayısı toplamda 456'ya ulaştı ve bu liselerde 135 bin öğrenci bulunuyor.

birlikte 'daha çok iş gücü, daha az para' anlayışı gelişmiştir. Yavaş sanayileşen toplumda kalifiye eleman eksikliği de hissedilmiştir. Bütün bunların yanı sıra eğitim de bir elden özelleştirilmiş ve hak olmaktan çıkmıştır. Kısacası bir kısım yoksul gencin, üniversiteye değil fabrikalara gitmesi gerekmektedir! İşte meslek liselerine ihtiyaç tam olarak burada büyümeye başlamıştır.

2000 yılında imzalanan MESEP projesi kapsamında 'meslek liselerine özendirme' çalışmaları, AKP öncülüğünde bir kez daha hızlanmıştır. Özellikle son bir iki yıldır harcanan 'özel çaba', gelecek yıllarda mesleki eğitime yönlendirme politikalarının daha da artacağına göstermektedir.

KOÇ'un verdiği reklamların yanı sıra, son bir ay içinde MEB'in meslek liseleri üzerinde yaptığı değişiklikler piyasalaştırma işleminin artık ne kadar meşrulaştığını gösterir durumdadır. Bu değişiklikler arasında; Eylem Planı'nda yüzde 38 olan mesleki ve teknik eğitimin ortaöğretim içindeki payının 2012 yılı sonuna kadar yüzde 50'ye çıkarılması, genç liselerden uygun olanların kademe olarak ve ek atölye binaları yapılarak mesleki ve teknik eğitim okullarına dönüştürülmesi, meslek liselerine yönelme çalışmalarının ilköğretim okullarında 4. sınıftan itibaren yapılmaya başlanması, Türkiye'ye gelen Çinli turistlerin artması ve Çin ile Türkiye arasındaki ticaret hacminin 15 milyar doları bulması nedeniyle meslek okullarında Çince eğitimin verilmesi durumları mevcut.

Meslek liselerinin sorunları sadece bunlarla sınırlı kalmıyor. Meslek liseleri kendi içlerinde de pek çok sorunu ve niteliksiz uygulamayı barındırıyor. Öğrencilerin bir haftada 32 saate kadar uzayan dersleri, yetersiz derslikler ve öğretmen değil 'usta' olan eğitimciler (!)... Diğer yandan öğrencilerin staj bahanesi al-

KOÇ'un asıl derdinin 'ucuz işgücü' olduğunu cümle alem biliyor.

'Vasıflı iş gücünü mesleki eğitim projesi çıkaracak'

tında sömürülmesi, sermayenin ellerini uzattığı geleceklerinin birbirleriyle yarışarak yok olması...

Meslek lisesi seçimi ise arada kayıyor. 14 yaşında çocuğun geleceğinde tüm hayatını adayacağı mesleği seçmesi isteniyor. Seçse bile, geliyor meslek liselerine puanı yettiği kadar bir bölüme girebiliyor. Yani bilgisayar olmak için meslek lisesine gitmiş öğrenci eğer puanı yetmezse açılık seçmek zorunda kalabiliyor...

Bütün bu niteliksiz uygulamalar hem üstten hem içten var olurken, yoksul öğrenciler için meslek liseleri hala 'tek şans' olarak sunulmaktadır. 'Size iş mi yok, bende güç mü yok' tavırlarıyla televizyonlarda boy gösteren KOÇ, işin içine biraz da 'Sizler Türkiye'nin geleceği, iş dünyasının son umutları, kalkınmanın ana unsurlarınız' mesajı katarak işin asıl kısmını örtmeye çalışıyor. MEB ise bir koluna büyük sermaye sahiplerini (Koç, Sabancı) bir koluna AB'yi takmış 'eğitimi pozları' vererek öğrenciyi içselleştirme saldırısını meşrulaştırıyor.

Alternatifimiz "HERKESE BİLİMSEL, EŞİT, PARASIZ ÜNİVERSİTE EĞİTİMİ" olmalıdır!

Bir meslek lisesi öğrencisi doktor olamaz, mühendis olamaz, mimar olamaz...

Meslek lisesi öğrencisine sunulan fırsatlar bellidir; "Param yoksa ara eleman olacaksın, hayallerin varsa bırakacaksın. Şansın ve paran varsa iki yıllık meslek yoksul okulu okuyabilirsin."

Yoksa diğerlerinden farkın yok, belki bir sermayedarın seçtiği öğrencilerden biri olacaksın, belki 'performans puanı'nın düşük olduğu için, elinde diploma, istemediğin bir yerde daha ucuz iş gücü olarak çalışacaksın."

AKP'nin, MEB'in, AB'nin, KOÇ'un, Sabancı'nın Türkiye genç nüfusunu getirmek istediği tablo tam olarak budur. Geçim sıkıntısı içine 10'lu yaşlardan itibaren saplanmış, okumayı meslek edinmek olarak gören gençler yetiştirmek. Üniversite eğitimini sadece 'belirli bir sınıfın çocuklarına' mal etmek...

Eşit, demokratik, bilimsel ve nitelikli eğitim için mücadele veren biz Genç Umutçular, meslek liselerinin kaldırılması gerektiğini, çünkü içeride ne kadar 'nitelik düzeltmesi' yapılsa yapılsa bu eğitim standartlarının çok daha üstten belirlendiğini biliyoruz. Demokratik bir sistemde eğitim herkese bir hak olarak sunulmalıdır. Üniversite kapıları sadece zenginin girebileceği, yoksul öğrencinin 'param yok o zaman kısa yoldan meslek sahibi olayım' demeyeceği şekilde herkese açık olmalıdır.

Özellikle meslek lisesi Genç Umutçulara bu doğrultuda çok iş düşmektedir. Hem okul içlerindeki niteliksiz unsurları tespit edip bunlara karşı mücadele etmek hem de "herkese eşit, parasız, bilimsel üniversite hakkı" talebini ön plana çıkartmak, yoksul öğrencilerin kaderinin KOÇ gibilerinin elinde olmadığını göstermek, özellikle bu yıl çok daha önemli bir iştir.

Genç Umutçu, yeri geldiğinde elinde tornalarla KOÇ'u kovmalıdır okuldan, yeri geldiğinde 'İŞÇİ DEĞİL ÖĞRENCİYİZ!' diye haykırmalıdır.

Geleceği çalışan ve pazarlanan meslek lisesi öğrenci, eğitimin bir hak olduğunu her alanda ön plana çıkartmalı ve bunun için mücadele etmelidir.

Üniversite kapıları sadece zengin girebileceği, yoksul öğrencinin 'param yok o zaman kısa yoldan meslek sahibi olayım' demeyeceği şekilde herkese açık olmalıdır.

12 Eylül Darbecilerinin Gençliğe Hediyesi YÖK

Liseliler için 6 Kasım meydanlarında daha coşkulu, öfkeli ve kararlı durmanın zamanı gelmiştir.

AKP hükümetinin, Milli Eğitim Bakanlığı'nın yanı sıra eğitim sistemi içerisinde kilit önem taşıyan Cumhurbaşkanlığı'na ve YÖK Başkanlığı'na 'içeriden' birilerini atamasıyla, eğitim alanındaki gerici ve piyasacı uygulamaların ölümsüz dönemden daha açık hale geldi. YÖK ve Cumhurbaşkanlığı'nın AKP eline geçmesinin hemen ardından yapılan rektör atamalarında AKP 'karşıtı' tüm adaylar elendi, yerlerine AKP çizgisindeki adaylar seçildi. Üniversitelere yönelik piyasalaştırma ve gericileştirme saldırıları artık AKP'lilerce kararlaştırılacak, onların eliyle yoğunlaştırılarak uygulanacak.

Her dönemde kadroları değiştirilen, yeni işlevler yüklenen ve gündemin ana konusu olan YÖK, bugün de bir tartışma konusudur. Rektör atamalarında -demokratik olmasa bile- seçimlerin önemsenmemesiyle ve ÖSS tartışmalarında biçilen rolüyle ön plana çıkan YÖK, eğitim sisteminin dönüştürülmesinde kilit roller üstlenmektedir. 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinin, faşizmi eğitim kurumlarına yaymak, eğitimi piyasanın pazar alanı haline getirmek ve öğrencileri geleceksizleştirmek için bir merkezî organ olarak kurduğu YÖK, bugün sistem

için çok önemli bir kurum haline gelmiştir. YÖK ile beraber üniversitelerde özerklik, bilimsellik ve ilericilik yok edilmeye çalışılmış, üniversiteler halktan koparılmaya başlamıştır.

Bu yıl YÖK ve MEB, ÖSS hakkında, temelinde yine piyasacılığın yattığı, bir takım önerilerde bulundu: YÖK'ün "İngiltere Modeli" önerisi ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın "Her sene girilebilen sınav" diye nitelendirdiği yeni ÖSS sistemi! AKP bu önerilerle üniversiteye girişteki engellerin kalkacağını, üniversiteye girmenin kolaylaşacağını savunuyor. Ancak üniversiteye girişte asıl engelin eşitsizlik ve paralı eğitim uygulaması olduğunu ne AKP, ne MEB ne de YÖK dile getiriyor. Onlar her yıl bazı illeri Türkiye şampiyonu olarak seçerken, bazı illerin de sonuncu olduğunu ya da on binlerce öğrencinin sınavda sıfır çektiğini unutuyorlar. Özel okullara ek bütçeler ayırıp, onları geliştirmeyi devlet okullarını geliştirmeye tercih edenler; eğitimde fırsat eşitsizliğini yaratanlar bunları da çok iyi biliyor aslında.

Onların kurduğu ve uyguladığı sistem sermayenin sistemidir. Bu yüzden çözüm önerileri de sadece

sermayeye hizmet edip, eşitsizliği derinleştirmeye yarar. YÖK gibi sermayenin köleliğini yapan kurumlar geleceksizlik, eşitsizlik ve rekabet sunabilir.

Bir sonraki sene ne ile, nasıl bir sınav sistemiyle karşılaşacağını kestiremeyen bizler için tek alternatif ve umut kaynağı soldur. Yıllarca YÖK'e karşıymış gibi görünen AKP iktidarı, YÖK sorununu çözemez. Onların çözüm dediği ancak yeni bir sonun başlangıcıdır. Asıl çözüm YÖK'ü kaldırmak, eğitimden piyasacılığı ve faşizmi silmektir. Bunu da sadece okulların demokratikleşmesi için mücadele eden bizler başarabiliriz.

Eğitim hakları gasp edilen; okulunda müşteri gözüyle bakılan; ders-hanelere, özel derslere muhtaç bırakılan; meslek liselerinde şirketlere ucuz iş ve emek gücü olarak sunulan ve geleceğinin hiçbir garantisi olmayan biz liseliler için bu sene 6 Kasım meydanlarında daha coşkulu, öfkeli ve kararlı olma zamanıdır. Çalınan, geleceğimiz, emeğimiz ve umutlarımızdır. Eğitimimizi de geleceğimizi de AKP'ye bırakmayalım; gericiliği, piyasacılığı boğalım! 6 Kasım'da AKP'ye ve YÖK'e dur demek için meydanlarda olalım.

Evde, Sokakta, Lisede Eşitsizliğe

Liselerimizde birçok sorunla karşı karşıyayız. Paralı eğitim başta olmak üzere, gerici, yönetim baskısı, uyuturucu, çeteleşme... Liste uzar gider bunları yazdığımızda. Bunların yanında bir de liseli genç kadınların yaşadıklarından bahsetmek gerekir.

Sistemin her alanında kadınları 'özel' roller biçilir. İşte, evde, okulda, sokakta sınırları, rolleri vardır kadınların. Ne yapacakları, nasıl yapacakları, nasıl davranacakları, nasıl yaşayacakları önceden belirlenmiştir hep. Kadınlar daha anne karnundayken başlarlar bu zorlu maratona. Doğacak çocuğun kız olacağı öğrenilince başlar memnuniyetsizlik. Tarih kitapları da diri diri gömülen kız çocuklarının hikayeleriyle doludur zaten. Daha bir çocukken sokakta oyun oynama şeklimiz, mahallede yaşayanların kız çocuklarına bakışlarına göre belirlenebilir. Şiddet görebilirler, ne de olsa "kızını (kardeşini, eşini) dövmeyen dizini döver"! Erkek kardeş küçük de olsa büyük de olsa ayrıcalıklıdır, 'soyu' devam ettiren kişi olarak! Yaşınız kaç olursa olsun, ortaöğretim, lise, üniversite... yaşam biçiminiz 'evimizin erkeklerine' bağlıdır.

Okuldaki bir kulüp faaliyetine katılmak, eve 'geç' gelmek, erkek arkadaşlarınızla sinemaya, cafeye gitmek, 'haklı' gerekçelerle' okkalı bir dayak sebebi olabilir! Ya da akşam sokakta tacize uğrarsanız yanıt hazırız: "o saatte, orada ne işin vardı?, dişi köpek kuyruk sallamazsa...". Çalışan bir kadınsan yaptığın sadece eve katkıda bulunmak olarak kalabilir ya da aynı işte erkeklerden daha düşük maaşa çalışıyor olabilirsiniz.

Aslında bu sorunların çözülmesi gereken yerlere, eğitim kurumlarına baktığımızda anlaşıyor aslında bu kurulu sistemin değiştirilmek istenmediği. Liseli kadınlar olarak namsun cinsellikten geçtiği düşüncesiyle donatılmış okullarda eğitim görüyoruz. Liselerimizde baskı ve gerici, kılık-kıyafet yönetmeliğinde bile açık ve net olarak meşrulaştırılmış durumda. Okul kıyafetlerimizin vücut hatlarımızı belli ettiği, eteklerimizin diz hizasından yukarı olduğu, çoraplarımızın ten rengini belli ettiği gerekçeleriyle, "bir bakayım, sen eteğini mi kıvırıyorsun yoksa" lafları eşliğinde okul kapısında mal seçer gibi öğrenci ayıklayan gerici idare, biz kadınları eğitim hakkından yoksun bırakabiliyor; yada aynı gerekçelerle okulumuzun önünde polis dayığı yiyoruz. Çağdaş eğitimin kurumları olması gereken liselerimizde haremlik, selamlık uygulamalarıyla kız ve erkek öğrencilerin birlikte oturmasına izin vermeden gerici öğretmenlerle mücadele ediyoruz. Okul müfredatlarında gelecek-görenek adı altında kadına yapılan baskılar doğalmış gibi anlatılırken, Beden Eğitimi derslerinde dersin işleniş kadını ve erkek öğrencilere göre farklı oluyor. Üniversiteye giriş konusunda, mesleklerimizi seçerken ise başka bir baskıyla karşı karşıya kalıyoruz. Kadınların 'yapabilecekleri' işler! Bu noktada eğilim mühendis olmak istiyorsanız "Kadınlardan mühendis mi olmuştun" laflarına katlanmak zorundasınız; öğretmen, doktor, hemşire, sekreter, büro çalışanı... olarsanız bir sorun yok; tabi çalışmanıza veya yükseköğretim görmeye izin

verecek bir aileniz varsa. Daha en başından kızlarının erkeklerin yanında eğitim görmesini istemeyen ailelerin odak noktası ise Kız Meslek Liseleri oluyor. Bu liseler, "evin kadını, çocuklarının anası olacağını" mantığına bürünmüş bir sistemle, kadına köleleştirme anlayışından başka hiçbir şey vermiyor.

Biz kadınları toplumsal hayattan uzak tutmanın, ezilişliğini korumanın en sağlam yolu olan, bizim kutsallığımızı dile getirmek, yücelik bahanesiyle sarıp sarmalamak, analık gibi kutsal görevlerimizi hatırlatmak olduğunu çok iyi kavramış olan sistemin, yine kadını özgürlük bahanesiyle uyutmak için arkasına sığındığı bir diğer konu ise türban! Sanki kadının bütün özgürlük ve eşitlik alanları mevcutmuş gibi, yada türbanın kendisi bir özgürlük, eşitlik anlayışmış gibi, kadını kendi siyasal ve ideolojik çıkarlarına alet eden gerici sistem bu uygulamalarında başarılı olamayacak. Çünkü liseli kadınlar, bu baskılara sessiz kalmayıp; kurtuluşunu, öğrencilerin kadın haklarına baktığı inisiyatiflerine bırakmayıp; kendi kurtuluş mücadelesini yaratıyor. Liseli kadınlar eğitim sisteminin kadını köleleştirmesine izin vermiyor ve toplumsal muhalefetin bir parçası olarak ön saflarda mücadele ediyor. Bizler kadının kurtuluşunun, bir araya gelecek mücadeleye katılmasında olacağını söylüyor ve tüm kadınları insanca bir yaşam için bu mücadelede ön saflarda yer almaya çağırıyoruz.

Bu dünya tepetaklak ve bakalım onu tıra çevirebilecek miyiz, onu deniyoruz!*

**Sen ey
Umudun kör kuyusu
Çirkeflik
Kol gezen zulme
Yakarış
Düşünce diyalektiğinin
En orospu yanı
Yaşiyor olsan da,
Biliyorsun
Bükemediğin her yürekte
Yenildin sen**

Hıdır Aslan

Daha eşit ve güzel bir dünya, özgür bir hayat için mücadele etmenin hiç de kolay olmadığını kim inkar edebilir. Tarih, bu mücadelelerin başarı hanesine karşı başarısızlık hanesinin daha kalabalık olduğunu bize söylüyor. Belki de bu yüzden Samuel Beckett'in "Hep denedim. Hep yenildim. Olsun. Yine den. Yine yenil. Daha iyi yenil." cümlesi bize güzel geliyor. Köttümsüzlüğü sekerken, mücadelenin anlamını açığa çıkarıyor ve "yaptığın işin hakkını ver arkadaş" diyor. Ve "umut ilkesini" unutmama diyor "zincirlerini kırmayı bilir bir kent" derken şair.**

Sözler hep güzel, sohbetler inanç aşıl原因 ama kızmamak, karamsarlaşmamak elde değil, beş duyumuzla birden doyusya bir özgürlüğü yaşayabilmemizin önündeki engeller, her dakika kendilerini hatırlatmak zorundalar mı? Bir kez olsun ailelerimiz

düşüncelerimize hak verse, bununla yetinmiyip bizlere destek olsa... Ya da okul müdürü reddiyelerimizi ve isyanımızı saygıyla karşılasa ve hadi dese birlikte istediğiniz gibi yapalım... Ülkenin bütün liselileri bir araya gelseler ve eşitlikçi, özgürlükçi ütopyalarını sokaklara salıbsak ve gözümüz arkada kalmasa, içimizde tedirginliğin zerresi olmasa... Herşey ne kadar kolay olurdu...

Egemenler, "büyüklerimiz" her şeyi uçlaştırmayı, hayatı şaklara bölmeyi pek severler. Tıpkı "toz pembe bulutlardaki", enerjik, saf delikanlının "hayatın acı gerçeklerini" eninde sonunda fark edeceğine duydukları inanç gibi. Yani düşüncelerimiz elbette güzel ve değerli, hatta hayat bizimle anlamlı, gel gör ki bizim de anlamamız gereken bazı gerçekler var. O gerçekler ki bütün anıların köküne kazap gibi dökülür, "Haydi gençler siya-

sete" pankartının altında gençlere yapılan saldırının arasından o gerçeğin yapış yapış riyakarlığı sıyrılcır. Eve geç saatte gitmek zorunda kaldığımızda ya da diyalim ki bir ceylme katıldığıımızda aslında sorumlu biz değilizdir, "dışarıdır". Riya-karlığın bir başka biçimi olarak dışarının yani acı gerçeğin makbuzu da bizim özgürlük hesabımızdan kesiliverir. "Ya kullanırsan!" bahanesi çilingir gibidir.

"Dış mihraklar", "aile geleceklerimizi bozmaya çalışanlar", "bizden olmayanlar"... gibi milliyetçiliğin en sığ algı biçiminin gölgeleri gündelik hayatımızda belirdiğinde üşümeye başlarız. Ama içeriyle dışarının bir farkının olmadığını, içerde ailemizin, okulda öğretmenimizin yaptığı zabıtağın dışarıda polisin yaptığından farkı olmadığını kim söyleyebilir. Evet bir fark var. Ailemiz bunu bize sevgiyle yapıyor. Bu da ça-

larla para dökmekten üniversite kazanmak bile neredeyse imkansız hale gelmiştir. Bu nedenle gelir durumu bu ücretleri karşılayamayan yüz binlerce liseli daha hastan sistemin dışına itilmektedir. Eğitim yaşamının bitceği günleri beklemekten başka da bir çaresi kalmayan bu büyük kesim için lise sınırlarında geçirilen zaman anlamsızlaşıyor, gelecek korkusu gençliğin en temel kaygısı haline geliyor.

AKP iktidarı çıkan soruna çözüm üretmek yerine attığı her yeni adımla sorunu yapısalastırıyor. Sermayenin isteği üzerine bugün için sistemin ihtiyaçlarını karşılamayan "düz liseler" daraltılarak meslek liseleri büyütülüyor.

Bir eğitim kurumundan çok şantiyeyi andıran meslek liselerinde liseliler, sermaye için ucuz emek gücü olarak hazırlanıyor. Ülkemizdeki emek pazarının darlığı ve artık yapısal hale gelen yüksek işsizlik oranı nedeniyle meslek lisesi mezunları ya işsiz geçecek günleri ya da emeğinin arsızca sömürüleceği günleri düşünmekten başka bir gelecek hayal edemez duruma gelmektedir. Yaşanan bu süreç lise eğitiminin toplumsal statüsünü de ortadan kaldırmıştır. Bundan 10-15 yıl önce bile lise mezunu olmanın kısmi de olsa bir çekiciliğinin bulunması lise mezunlarına bir vizyon sunarken bugün için pek bir anlamının olmadığı konusunda herkes hemfikiridir. (Örneğin; bir liseden mezun olan bir mağazada müdür olarak çalışır ya da bankada memur olurum gibi düşünceler içindeyken bugün aynı mağazada güvenlik ya da tezgâhtar olması bile giderek zorlaşmaktadır.)

Üniversite yarısında biraz daha iddialı ve azımsanmayacak bir çoğunluğa sahip olan liseli açısından da durum aslında çok farklı değil. Çünkü lise yılları, kendini dış dünyadan yalıttığı, kendi doğasını baskıladı ve yoğun bir rekabet içine sürüklendiği bir dönem oluyor. Tüm uğraşlar sonucunda başarısız olduğunda ise ciddi bir biçimde hayal kırıklığı yaşıyor ve sosyal baskı artıyor, bir şekliyle üniversiteye adım atımlar ise kendilerini yeni bir sorun yumağı içerisinde buluyorlar.

Sistemin liseler üzerinde yarattığı diğer bir temel yapısal sorun ise yoğun baskı ve otoritedir. Bugün ödenek olarak temizlik parasının bile zor ayrıldığı iddia edilen liseler,

on binlerce YTL masrafı olan özel güvenlik harcamalarıyla, kameralarla, tel örgülerle kuşatılıyor. Sert disiplin uygulamaları ve polisin liselerdeki varlığı liseli üzerindeki tahakkümü artırıyor. Kendi yarattığı tahribatın farkında olan sistem kendini korumak ve ayakta tutabilmek için adeta ileriye yönelik hazırlıklar yapıyor. Piyasalaştırmanın ve sistemin dışlayıcı etkisinin bir sonucu da liseli karakterinde kendini ifade ediyor. Dayanışmacı, paylaşımcı tüm değerler yok edilirken rekabetçi, yarışçı tek tip öğrenci tipi birçok araçla sistem tarafından yaygınlaştırılıyor. Sistemin nihai hedefinin gençliği kimliğinden ve doğasından tamamen sıyrıp gençliğin robotlaştırılması olduğu açıkça görülmektedir.

AKP iktidarının, sayıları 3,5 milyona ulaşan liseliye çizdiği dünya işte bu kadardır. AKP milyonlarca gencin umutlarına karşılık verememekte, aksine yaşanan sorunları derinleştirmektedir. Böyle bir durumda liseler ve sistem arasında açılan mesafe giderek büyümektedir. Liseli ile sistem arasındaki 'gönüllü birlik' giderek dağılmaktadır. İktidar tarafından sürekli sistem dışına itilen liselerde sistem karşıtı potansiyel artmakta bir başka değişle sistem kendi kamında liseli isyanı mayalamaktadır.

Lisenin isyan potansiyelinin bugün için sistem karşıtı sol siyasetle birleştiğini söylemek çok erkendir. Liselerde yaşanan tüm bu hoşnutsuzluklar kendini şu an için politik bir içerikten öte yozlaşmış ve çarpık biçimlerde ifade etmektedir. Liselerde hızla yayılan çeteleşme ve şiddet olayları; sigara, alkol ve uyuşturucu kullanımının giderek artması, aile içerisinde sürekli kavga, psikolojik bunalım gibi temel sorunlar bugün sistemin liselilere gıydırdığı gömlekten kaynaklanmaktadır. Bu çarpık ve yozlaşmış eğilimlerin önünü kesecek tek alternatif ise liselilerin bugünkü yaşamını tamamen değiştirecek devrimci alternatiflerin yaratılmasıdır.

Tüm bu çerçeveye içerisinde bulunduğumuzda liselerde özellikle geleceksizleştirme, piyasalaştırma, paralı, otoriter, gerici ve niteliksiz eğitim, yozlaşma gibi sorun başlıkları neredeyse bütün liselileri etkileyen hem kitlesel tepki nedenleri hem de devrimci bir siyaset için hareket noktalarıdır. Lise hareketinin yeni zeminini oluşturan bu çerçeveye aynı zamanda lisede

bağımsız bir siyasi gelişimin koşullarını yaratıyor. Sistemin lise ve liselilerle ilişkisi büyüdükçe lisedeki politik alan genişliyor ve lise sistem karşıtı bir özneye dönüştürüyor. Bu konumu lise hareketinin bağımsız karakterini yeniden inşa ediyor. Şili'de, Fransa'da, Macaristan'da, Almanya'da, Yunanistan'da eğitim ve gelecek hakları için on binlerce liseliyi sokağa döken 'somut nedenlerle' ülkemizde yaşanan 'somut sorunlar' arasında neredeyse hiçbir yapısal farklılık taşımadığını unutmayalım. Bu ülkelerde dalga halinde başlayan lise ayaklanmalarının kendi ülkelerinde içinde bulundukları yılın en hareketli politik unsurlarından olduklarının altı çizilmelidir.

Ülkemizde de kitlesel ve bağımsız bir lise hareketi hedefleyen her politik unsur, lisede gelişen müthiş siyasal alanı görmek ve buna göre politika üretmek zorundadır. Bu noktada hayati biz liselilere zehir eden, bizleri geleceksiz ve umutsuz bırakan sistemi/ iktidarı, paralı eğitimi, eşitsizliği, baskı ve otoriteyi reddedersek yola çıkmalıyız. Genç Umut ise bu isyanın tarihsel karşılığı olacak biçimde kendisini ileriye doğru hazırlamıştır.

Genç umuT

Genç umuT

Genç umuT

Genç umuT

Genç umuT

17 yaşında bir genç:

Liseli Genç umuT

Genç Umut 17 yıllık mücadele tarihiyle demokratik lise mücadelesinin örgütü, liselilerin sesi oldu. İlk olarak 1991 yılında bir liseli gençlik dergisi olarak çıkıyor Genç Umut. Kısa zamanda liselerde demokrasi mücadelesinin temel öznesi oluyor ve "Okullar Bizimdir" diyor Genç Umutçular. Baskının, anti-demokratik uygulamaların olduğu her okulda Genç Umut'un karşı çıkışı duyuluyor. Aynı zamanda toplumsal muhalefetin de liselerden yükselen çığlığı oluyor Genç Umut. Gelen son 17 yılın liseli örgütü Genç Umut'un, yani demokratik lise mücadelesinin tarihine bir göz atalım...

Arşivleri kanıtlamaya başlıyor...

Yıl 1991, Genç Umut bir liseli gençlik dergisi olarak yayına başlıyor. Ankara'da basılan derginin demokratik lise hedefine ulaşmak için bir araç olarak kullanılması hedefleniyor. Bir diğer hedef ise dergiyi ve demokratik lise mücadelesini il- den ile yaygınlaştırmak oluyor. '92'de ise Karadeniz'den Çukurova'ya kadar yayılıyor mücadele.

Kasım 92'de bir yılını dolduruyor Genç Umut ve 'Okullar Bizimdir' sloganıyla artık liselilerin pratik mücadelesinin okul içlerinde daha da yaygınlaşacağını haberini veriyor. Nitekim 1 sene sonra Başkent Lisesi'nde dayakçı müdürle karşı yapılan eylem, o sınırlar yaygınlaşan 'idare dayakları'na karşı liselilerin çıkış yapmasını sağlıyor.

93'ün Nisan ayında Ankara Genç Umut "Gelecek Bizimdir" paneli düzenliyor. Kitlese katılımları olduğu panelde, paralı eğitim, eğitimde fırsat eşitsizliği ve o sınırlar gündemde olan kredili sistem tartışmaları yapılıyor. Panel, demokratik lise mücadelesi taleplerini sonuçlandırmak açısından önemli bir adım oluyor. Nisan ortalarında Ankara'da 1.500 liselinin katıl-

dığı ortak 'Genç Umut Şenliği' yapıyor. İzmir'den, Ankara'dan ve İstanbul'dan grupların katıldığı şenliğin kitleseliği ve coşkusu 1993 yılının 1 Mayıs'ının habercisi oluyor.

Yaygınlaştırılan ve somutlaştırılan mücadele 1 Mayıs alanlarında kendini göstermeye başlıyor. Ankara, Bursa ve İstanbul'dan Genç Umutçular Pendik Meydanı'nda 1 Mayıs'ı kutluyorlar. İzmirli Genç Umutçular ise İzmir'de 80'den sonra ilk defa örgütlü bir biçimde liselilerin 1 Mayıs alanına çıkması gibi önemli bir ilke imza atıyorlar.

'93 sonrasında Bursa'da, '94 başlarında Trabzon'da Genç Umut Dergisi irtibat bürosu açılıyor. 15 Kasım 93'te Başkent Lisesi'ndeki dayak vakalarının artması ile 22 Kasım'da okul önünde yüzlerce liselinin katılımıyla bir basın açıklaması gerçekleştiriliyor. CHP Milletvekilleri ve İHD yönetim üye-

lerinin de katıldığı basın açıklaması dayakçı müdürün teşhir edilmesine sebep oluyor. Bu durum ve basına yansımaları ülkedeki tüm Genç Umutçulara umut veriyor.

94'ün Mart aylarına gelindiğinde Genç Umut 'Eğitimde Özelleştirme Değil Demokratikleşme' çağrısını ön plana çıkarıyor. 2 Mart 1994'te bu sefer İzmir'de bir dayak vakası patlak veriyor. Ancak bu sefer patlayan liseliler oluyor, İzmirli Genç Umutçuların da aralarında bulunduğu Kocaeli Demokratik Liseler Platformu olayın olduğu lisenin önünde basın açıklaması yapıyor. Polisin şatışmaları ve baskılarının karşılığı veriliyor, polis, otosuna aldığı liselileri bırakmak zorunda kalıyor. 8 Mart'ta Mersin'de Liseli Genç Umutçu kadınların alanlara çıkması, hareketin Mersin'de yaygınlaşmasının ilk adımı oluyor.

1994 yılı 1 Mayıs'ına 'Kuruluş Kader Savaş' sloganı

damgasını vuruyor. Özellikle illerde ard arda gerçekleştirilen eylemlilikler ve verilen kararlı mücadele bu sloganın ön plana çıkmasında etkin oluyor.

95'in başlarında Genç Umut önemli bir adım atıyor ve Demokratik Eğitim Kurultayı'na katılıyor. Kurultay 'Paralı Eğitime Hayır' ve 'Okuma Hakkına Dokunma' başlıklarıyla örgütleniyor. 'Okuma Hakkına Dokunma' kampanyası üniversitelerin kampanyası ile birleşerek il- den ile büyüyor. Sonuçta, Ankara Kızıl Meydanı'na binlerce öğrenci işgal ediyor. Genç Umut'un çalışmasıyla 300 bin imza toplanıyor.

96'ya 'Okullar Bizimdir, Sattır-mayacağız' diye giriyor Genç Umut. Milli Eğitim Sistemi'ni 2000'li yıllara hazırlamak amacıyla toplanan Milli Eğitim Şurası'nın yaptığı sal-onun önünde basın açıklaması yapıyor. Polisin saldırısı ile tam 92 Genç Umutçu gözaltına alınıyor.

97 yılı 'Eğitimde Adalet' sloganının ön plana çıktığı bir dönem oluyor. O dönem Susurluk kazası ve gelişen olaylar doğrultusunda derin devlet ilişkilerinin daha da açık görüldüğü bir dönem olarak karşımıza çıkıyor. Okullarda ise faşist çeteleşmeler yaygınlaşıyor. Kartal Yakaçık Lisesi önünde 17 yaşında bir liseli faşistlerce katlediliyor.

97 sonlarında tekrar Ortaöğretimde Demokratik Eğitim Kurultayı'nın hazırlık süreci başlıyor. Ankara, İstanbul, İzmir, Balıkesir, Adana, Eskişehir ve Malatya gibi pek çok il- den öğrencinin katıldığı kurultayda demokratik lise mücadelesinin değerlendirilmesi yapılıyor ve yıl içerisindeki eksiklikler tartışılıyor.

98 'Eylem, Barikat, İsyan' sloganının damgasını vurduğu bir yıl oluyor. Okullarda faşist ve gerici kadrolaşmanın arttığı bu yılda parasız, bilimsel, demokratik lise talebi doğrultusunda mücadele yaygınlaştırıl- ken sekiz üniversite öğrencisine topla- m 96 yıl hapis cezası verilmesi li- selilerin de harekete geçmesine se- bep oluyor. Cezanın yargıtayda gö- rüşülmesinden önce 300 kişinin ka- tıldığı basın açıklaması ve destek et- kinliği yapılıyor. Dava günü ise yaklaşık 3.500 kişinin katıldığı bir

basın açıklaması yapılıyor. Genç Umut kitlese olarak bu eyleme des- tek veriyor. Eylemin ardından pek çok ilde ve okulda liseliler polis baskısına maruz bırakılıyor.

99 yılında gündeme gelen Yeni Sınav Sistemi'ne karşı Genç Umut bir imza kampanyası başlatıyor. Bu- günkü ÖSS'nin temellerinin atıldığı süreçte kampanya il- den ile okuldan okula örgütleniyor.

2000 yılında 'Geleceğimizinizi ve Beynimizinizi Elinizi Çekin' kam- panyası başlatılıyor. 2000'li yıllar polis-devlet baskısı nedeniyle dur- gun geçen 98 ve 99 yıllarının ar- dından Genç Umut'un tekrar ayak- landığı bir dönem oluyor. 'Öğrenci- ye cehalet, halka sefalet, emperya- lızme teslimiyet YOK!' diyen Genç Umutçular özellikle bu dönem okul içi çalışmalarını daha da hızlandı- rıyorlar. Çeşitli illerde 'Hırsız Var!' kampanyası örgütleniyor. Okuldaki piyasacı saldırıların artması böyle kampanyaların çoğalması ve hız ka- zanmasına sebep oluyor.

2001'in başlarına doğru IMF ve YÖK karşıtı lise hareketi hız ka- zıyor. IMF direktifleri ile hazırlanan 2000-2001 bütçesinde eğitim ayı- rımları pay liselileri harekettiriyor. Liseliler 24 Ekim'de sokaklara dökü- lüyor. Baskıların da hız kesmediği bu dönemde isyan sesleri bir kez da- ha yayılmaya başlıyor. Genç Umut- çular IMF'ye ve YÖK'e 'Geleceği- mizi Paralamayacağız' diyor bir kez daha.

2002 bütçesinde yine halka açlık, yoksulluk ve cehalet düşüyor. 'Okullarımızı Sattırılmayacağız' diyen Genç Umutçular baharı örgütleniyorlar il- den ile. Genel eylemliliklerin art- masının yanı sıra okullardaki kantin boykotları, nitelsiz uygulamalara karşı örgütlenen okul içi kampanya- lar daha da artmaya başlıyor.

2003 yılında Genç Umut, 'OYUNBOZANLIĞI!' kampanyası- nı başlatıyor. Savaşa, AKP Hükü- meti'ne ve YÖK'e karşı yeni muha- lefet biçimleri geliyor. ABD'nin Ortadoğu saldırısını protesto etmek amacıyla 16 Kasım'da İstanbul, An- kara, Adana ve Trabzon'da Genç Umutçuların da dâhil olduğu eylem- ler düzenleniyor.

68'in 40. yılında

10 Mayıs Cumartesi

Buluşma: Taksim AKM Saat: 14.30

Taksim'den 6. Filonun denize döküldüğü Dolmabahçe'ye YÜRÜYÖRÜZ!

Haydi Liseliler! Geçmişin onuruyla özgür yarınlarla

2005'e ABD'nin Ortadoğu işgali ve Fransa'da liselilerin kitlese eylemleri damga vuruyor. Bu süreçte önce 'Ezberleri Bozalım' deniliyor, sonra da artık lise muhalefeti denilince akla ilk gelen kampanyalardan biri yapılıyor. RED Kampanyası. RED Kampanyası liseliler tarafından o kadar sahipleniliyor ki, hala Genç Umut ile özdeşleştiriliyor.

2006'dan sonra gözle görülür bi- çimde yükselmeye başlayan toplu- sal muhalefet ve onunla eş zamanlı gelişen liseli muhalefeti ile birlikte Genç Umut da Demokratik Lise Mücadelesinin önemli unsurlarından biri olarak hızını artırıyor ve gücü- nü topluyor.

Eğer şu an demokratik lise, pa- rasız, nitelikli, bilimsel eğitim gibi kavramlar denilince akla Genç Umut geliyorsa, bu Genç Umut'un 17 yıldır bitmek bilmeyen mücade- le azmi ve sürekli kendini yenileme- si ile ilgilidir. Genç Umut 17 yıllık birikimi ve ondan önce miras aldı- ğı geçmişinin farkında olarak bu mücadeleyi 2008'e kadar kuşaktan kuşağa taşımıştır ve taşıyacaktır.

17 yıl sonra hala ve tekrar, YAŞASIN DEMOKRATİK LİSE MÜ- CADELEMİZ!

Liselilerin lise hareketini takip edebileceği, güncel haberleri okuyup yorum yapacağı tartışma ve haber platformu

AÇILDI

www.gencumut.org

Sokaklarına Bahar Gelmiş Memleketimin, 1968'in 40. Yılı

Dünyada 1968

Kırk yıl önce, 1968 yılına gelindiğinde dünyanın tüm sokakları gençlik kitlenin büyük eylemleriyle sallanıyordu. Amerika'dan Avrupa'ya, Asya'dan Ortadoğu'ya dek hiçbir sokak, üniversite, lise, meydan yoktu gençliğin zapt etmediği. Savaş, faşist yönetimler, ezberci ve paralı eğitim sistemine, baskılara; kısaca doğru olmayan ne varsa hepsine karşı dünyanın her yanı gençlik eylemleriyle sarsılmaktaydı.

Kapitalizmin hüküm sürdüğü ülkelerde ekonomi tıkanmış, sürekli bir kriz hâkimdi. Bu koşullarda sömürge ülkelerde isyan dalgaları yayılmış, başta KÜBA olmak üzere Latin Amerika devrimci hareketlerle ABD emperyalizmine karşı bayrak açmışken Çin, devrimin ardından kapitalist sistemden kopmuştu. Gençlik bu gelişmelerden güç alıyor, kendini sol dalganın içerisinde tanımlayarak, gençliğe dayatılan "hür dünya" yalanına cevap veriyordu tüm dünyada. Bu gelişmelerin karşısında ise emperyalizm daha da vahşileşiyordu. ABD, Vietnam'ı işgal etmişti. Bu işgal Vietnam halkının ABD'yi yener, ülkesinden kovması ve gençlik hareketini yükseltmesinden başka bir işe yaramıyordu. Gençlik savaş karşıtı hareketini sol bir çizgi üzerinden tanımlıyor, isyanlarını meydanlara taşıyordu.

Emperyalizmin en güçlü ülkesi ABD'de gençlik Vietnam işgaline karşı sokaklara döküldü. Yüz binler emperyalizmin kalbinde bir hareketlilik yaratmıştı. Amerikalı gençler "bu savaşın bir parçası olmayacağız" diyorlardı.

Avrupa'da ise gençlik hareketinin merkezinde Fransa yer alıyordu. CHE'nin "gerçekçi ol imkansız" is-

te" sloganından sonra duvar yazılarıyla 68'in en hareketli Fransız gençleri "parke taşlarının altı kumsal" diyorlardı. Fransa hükümetinin eğitim piyasasına açmak için ortaya attığı yasa tasarısına gençliğin cevabı çok net olmuştu: boykot ve işgal. Sorbonne Üniversitesi'nin işgalinin "Barikatlar Gece" olarak anılan tarihi direniş ardından, polisin saldırısıyla gelişen direniş sonucu, işçilerin de grev ilanlarıyla milyonlarca insan sokaklara döküldü. Fransa gençliğinin başladığı eylemler kısa zamanda tüm Avrupa'yı etkisi altına aldı ve yüzlerce işgal, boykot, miting yapıldı.

Türkiye'de 68

Dünyadaki gençlik eylemlerinin ve devrimci akımların gelişmesinin de etkisiyle Türkiye'de de gençlik hareketlendi. 1961 darbesi sonrasında oluşan nispi demokratik ortamda gençlik içerisinde sol eğilimler güçleniyordu. Üniversitelerde devrimcilerin kurduğu, daha sonra Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu (DEV-GENÇ) adını alacak olan Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF), anti-emperyalist eylemleriyle üniversiteli gençlik içerisinde en güçlü güç haline gelmişti.

1968 yılına gelindiğinde Ankara Üniversitesi Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'nde başlayan "Eğitim Reformu" talepli boykot kısa sürede tüm Ankara'ya ve İstanbul Üniversitesi'ne sıçradı. İstanbul Üniversitesi'nde boykot, işgale dönüştü ve ilk üniversite işgali yapıldı. Günlere süren işgalde üniversiteler kendi eğitim program ve müfredatlarını çıkararak, öğrenimin bu çerçevede sürmesini talep ettiler. Yönetimle yapılan toplantıların ardından birçok kazanımla ilk işgal sonuçlanmış oldu.

İşgallerin hemen ardından Amerikan 6. Filosu'nun gelişyle İTÜ öğrencilerinin öncülüğünde eylemler başladı. Dolmabahçe'de yapılan eylemler polisin saldırısıyla karşılaştı. Eylemlerin ortasında İTÜ Gümüşsuyu'ndaki yurtları basan polis Vedat Özdemiroğlu'nu yurdun penceresinden atarak öldürdü. Olayın ardından Taksim'de toplanan gençlik polis barikatlarını yararak Dolmabahçe'ye geldi ve burada 6. Filo askerlerini denize döktü.

Dönemin bir başka önemli anti-emperyalist eylemi de ODTÜ'de yapıldı. Amerikan desteğiyle eğitim veren ODTÜ'de, öğrencilerin temel mücadelesi Amerikan tarzı eğitime karşı gelişmişti. Vietnam'da yaptığı görevlerle yükselmiş olan Amerikan elçisi Commer'in ODTÜ ziyareti sonrasında toplanan öğrenciler büyük eylemler gerçekleştirdi. Commer'in rektörlük ödündeki aracı ters çevirerek öğrenciler tarafından yakıldı.

Türkiye'de üniversite gençliği, tüm dünyadaki örneklerinden farklı olarak, 1968 yılını ilerideki devrimci hareketlerin tohumlarını atarak geçirdi. Dev-Genç içerisinde çıkan birçok devrimci önder, Filistin kamplarında Filistinlilerle dayanışmaya gitti. Döndüklerinde ise Türkiye devrimci hareketinin örgütlerini kurarak mücadeleye yıllarca devam ettiler.

Bugün 68'in 40. yılındayız. O günden bu güne süren mücadele şimdi bizlerin omuzlarında. Bizler de onların yaptığı gibi ülkemizi emperyalizme karşı savunmaya, faşizme karşı savuşturmaya, aydınlık, demokratik bir ülke kurmak için mücadele etmeye devam edeceğiz.

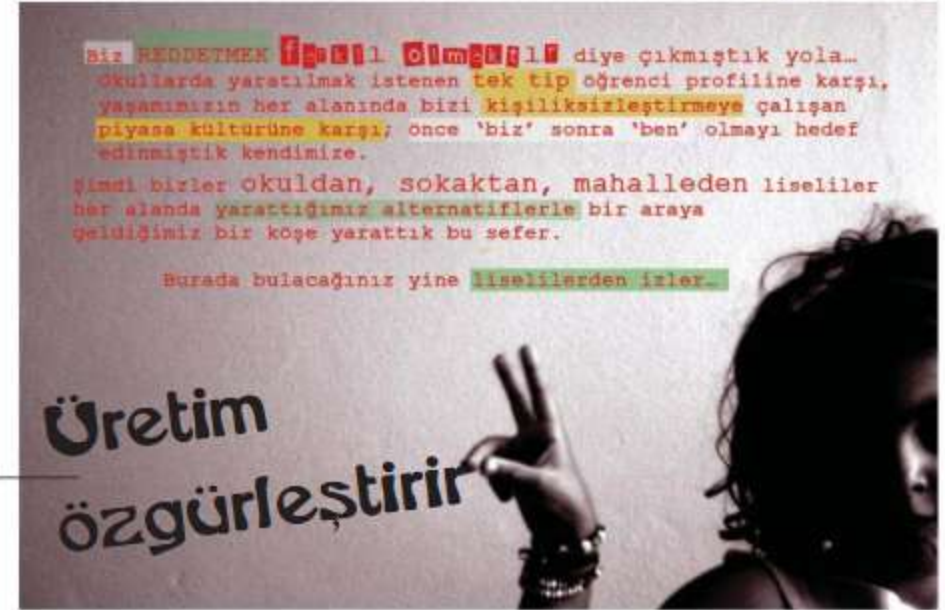
1968'de
Türkiye ve
dünyada
başlayan
gençlik is-
yanı 40.
yılında
bizlere il-
ham kay-
nağı ol-
maya de-
vam edi-
yor.

Genç umut
21

Genç Umut
22

Röportaj

Buse ERSARİ

İstanbul Prof. Faik Somer A.İ.

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyorsun? Bu sana nasıl yansıyor?

Her okulda vardır belki öğrencileri tek tipleştirme, bizde pek yoktur fakat son zamanlarda özellikle son iki yılda kadrolaşmadan nasibimizi aldık tabii. Eskiden okulumuzda gayet rahatken, şimdi milliyetçi ve dindar yobazlar sarı okulu. Şöyle anlatayım belki alakası yok ama geçen gün (gerçekten yaşanmıştır) yeni gelen sevgili tarih hocası bir kız arkadaşımızı erkeklerle fazla haşır neşir olmakla suçladı, bir arkadaş da elleri ceplerinde diye azarladı nedeni şu: "Türk kültüründe eli cebinde gezilmez" imiş.

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun, kendinin farklı olduğunu, aslında hepinizin bir birey olduğunu nasıl belli ediyorsun?

Bence ne yapmaya çalışırsanız çalışsanlar kimse bir tipe sokulamaz. Ortaya net bir şekilde düşünceni koyarsan, tavırını belli edersen seni bir şekilde anlıyorlar. Mesela ben fotoğraf çekiyorum, çünkü fotoğraf çekerken sadece beynim, kalbim ve gözüm var. Özgürüm, kimse karışmıyor. Okulda sadece ÖSS'ye odaklanmamızı istiyorlar ve bu üzerimize çok büyük bir baskı. Ama onların baskısı sorun değil, Mülkiye'ye girmek istiyorum ve bir şeyleri değiştireceğime inanıyorum.

Sence bir lise okulunda ve yaşamın her alanındaki bu baskı araçlarına karşı nasıl alternatif olabilir?

Düşüncesiyle...

Mert E. KAVAK

Eskişehir Kılıçoğlu Anadolu Lisesi

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyorsun? Bu sana nasıl yansıyor?

Yapılan eğitim ezberci ve gerici

olup bilimsel olmadığından dolayı öğrenciler de bunlara bağlı olarak yaşıyor. Yani sorgulamayan, sormayan, araştırmayan, önüne kitap koyulan "Sen bunu ezberle bu sınavda çıkacak." denilen öğrenci tipleri ortaya çıkıyor.

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun...

En başta düşünmekle başlıyoruz. Her şeyin başı düşünme tabii ki. İlk önce insanlara düşünme öğretilmeli, ardından sorgulama bunlar bir insan da yoksa zaten o insan çoktan tek tipleşmiştir. Mesela ben FRP oynamayı seviyorum. Bazen gerici kişiler bunu Satanizmle özdeşleştirmeye çalışıyor. Oysa ki bu oyunda bir dünya, bir karakter yaratırsın. Ama dediğim gibi okulda yaratmak, düşünmek, sorgulamak ve yönetmeliğin dışında söz söylemek yasak, oyunda bile yasaklamaya çalışıyorlar. Ancak kimsenin hayal gücünü dizginleyemezler!

Aykut KAPLAN İskenderun Demirelçik A.L.

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyor-sun? Bu sana nasıl yansıyor?

Her alanda yansıyor, özgür irade, sosyal bilinç ve sorgulamadan uzak, adeta tek yöne dönen mekanizmalar olmuş çıkmışız. Hiç bir şekilde söz hakkımız da olmuyor. Başkaldırının anında kafası kesiliyor, -bizzat başıma gelen- uzaklaştırma cezalarına tabi tutuluyoruz, uzun lafın kısası gerek fiziksel gerek ruhsal yıpranmalar, tek tip öğrenci yetiştirme geleneğinin önemli ve ırkütücü bir sonucu.

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun...

Aslında herkes farklıdır ama okul denilen 1000-1500 metre karelik hapsedici hanelere girildiğinde baştan aşağı dayatılan tek tip uygulamalarla zor durumlarda kalıyoruz. Öğretilmeye çalışılan müfredat ise başlı başına bir fiyasko. Örneğin edebiyat dersinde derslerin işleniş biçimi çok kötü. Ben edebiyata ilgi duyan biriyim ama bu sistemle edebiyat ve sanata teşvik edilmeyen bir gençlik oluşuyor doğal olarak. Halbuki kitap okuma ve tartışma gibi daha özgün konular gündemde olsa; hele ki böyle bir derste, gayet kolktif bir kazanımımız olmuş olur. Makaleler, şiirler, köşe yazıları okuyup tartışmak varken atasözlerinden çıkarımlar yapmamız, önmüze konulan yapay metinden 'ders almamız' bekleniyor.

Hayır ! Hayır hayır. İnanmıyorum, inanmak istemiyorum. Ölümünden sonra hayat yok ! Tipki doğumdan önce olmadığ gibi... Yazdığı bir yazıdan alıntı.

Eda DOĞAN

İstanbul Fenerbahçe Lisesi

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyor-sun? Bu sana nasıl yansıyor?

Tek tip öğrenci yaratma, insanın farklılıklarını ve kişiliklerini dışarı yansıtmamasını engelliyor bence. Bunun bize yansıma şekilleri çok: müfredat, kılık kıyafet... Zorla tek tip insan yaratılmak isteniyor, bunda ısrarcılar!

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun...

Özellikle okul içinde sıkıntıya giriyoruz. Ben belki biraz daha şanslıyım çünkü ben kendimi resim ile ifade edebiliyorum, kendimi bu şekilde dışa vuruyorum. Ama maalesef

herkes bu kadar kolay kendisini açığa vuramıyor.

Zaten okul içinde serbest olmak pek mümkün değil. Şunu yap, bunu yapma ilkeleri geçtiği için ne öğrenci ne öğretmen kendi olabiliyor. Tek tipleşmeyi kendimce özetleyeyim; bence resim yapmak kimsenin etkisinde kalmadan, ifadeni özgürce kullanabilmektir... Mavi gökyüzünü kırmızıya boyamak bir özgürlüktür. Ben bu özgürlüğün kısıtlanmadığı bir şekilde kendimi ifade etmek istiyorum. Oysa ki okulda gökyüzü kırmızı değil mavi olmak zorundadır. Herkes gökyüzünü maviye boyamalı ve öyle bilmelidir.

Sence bir liseli okulunda ve yaşamın

her alanındaki bu baskı araçlarına karşı nasıl alternatif olmalı?

Sessiz kalmamak çok önemli. Tek kişi bile olursa da, bu 'seslilik' her şekilde gösterilmeli.

Yiğitcan ŞAFAK - Eskişehir Türk Telekom A.T.L.

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyor-sun? Bu sana nasıl yansıyor?

Benim dünyadaki diğer gençler ve gerçekten eğitim sistemi oturmuş ülkelerdeki öğrenciler gibi, hür ve özgür bir şekilde bilime, sanata ve arkadaşlığa önem vermeyi kısıtlıyorlar. Bununla beraber benim herkes gibi davranmam bekleniyor. Oysaki herkes birbirinden farklı bakış açılara sahip olmalıdır. Hayata bize dayatılan şekilde bakmak istemiyorum.

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun...

Mesela triphop müzik yapıyorum, ilgileniyorum. Rap sokağın içinden gelen bir sanattır, bu yüzden sokağın sanatıdır. Bahsedilen rap olduğu zaman insanların aklına bol giyinme ve hızlı konuşan kişiler gelir ama rap, bol giyinmek veya hızlı konuşmak değildir. Bu müzik 'farklıdır'. Türkiye'de mesela sorunlarımızdan, aç kalan insanlardan, uyuşturucudan ölen gençlerden ve yoksulluktan bahsedilir. Saf haliyle yozlaşmamış bir müziktir. Sistemin dayattıkları karşıdır. Bu yüzden dar görüşlüler tarafından bu müziğe büyük darbeler ve saygısızlıklar yapılmaktadır. Öğrencilerin tek tipleştirilmesine verilebilecek özel örneklerden biri oldu bu.

Sence bir liseli okulunda ve yaşa-

manın her alanındaki bu baskı araçlarına karşı nasıl alternatif olmalı?

Bence liseli dediğin hayatı her zaman kendinin şekillendireceği bir oyun hamuru gibi düşünmeli. Görüşlerini kısıtlamadan hür ve rahat bir şekilde söylemeli. En önemlisi bir birey olarak neler yapabileceğini ve güçlerini bilmeli. Bunun yanında sevdiği ve yapacağı işlerde her zaman baskıya ve koyunlaştırılmaya karşı olduğunu çocuklara ata söylemeli. Ben bunu müzikte buldum.

Denk düşen bu kardeş kavgası barışı bekleyen bir güvercin kadar masum ölümü gözleyen. Umut Notası adlı şarkısından / www.myspace.com/nbyici

Ulaş ÖZAKSOY - Bursa Tophane E.M.L.

Okulda bize dayatılan tek tip öğrenci olma işini nasıl yorumluyor-sun? Bu sana nasıl yansıyor?

Oradaki nokta sadece kıyafet olarak değil düşünce olarak da tek tipleştirme. Sorgulamayan, araştırmayan, başkalarının söylediklerine göre hareket eden bir gençlik oluşturma çabaları.

Peki sen bu tek tipleşmeye karşı ne öneriyorsun...

Alternatif olmak çok önemli. Onların oluşturduğuna karşı bir alternatif oluşturmak. Mesela tiyatro topluluğu açıyorsa sen de alternatif olarak açarsın, piknik yapıyorsan (ki genelde ücretli ve sıkıcıdır) alternatifini yaparsın vs. Alternatif olmalısın çünkü sana dayattıkları şeyler sınırlıdır, gerçekçi değildir. Onun tiyatrosu belirli yerlere hitap eder, toz pembe. Benimkinden öğrencinin, halkın yaşadığı sorunlar vardır. Örneğin onların bizim üzerimizde oluşturduğu senaryoya karşı ben kendi senaryomu yazıyorum. Oluşturacağımız kolktif etkinlikte her şey bize ve bizim fikirlerimize ait oluyor.

Sence bir liseli okulunda ve yaşa-

manın her alanındaki bu baskı araçlarına karşı nasıl alternatif olmalı?

Tabi ki de üretmek. Çünkü üretmek örgütlülüğü sağlar, çünkü ürettiği şey kendindir. Nasıl kendi yaptığın işten gurur duyarsın onurlanırsın, bu da onun gibi bir durum.

Kayıt parasına RED!

Okulların açılması ile piyasacı eğitim sisteminin bir numaralı kozu olan kayıt paraları vakalan da gündeme oturmaya başlamıştı. Bunun üzerine bir Liseli Genç Umurcular her yıl olduğu gibi bu yıl da, okul içlerinde ve dışlarında kayıt parala-

rina karşı eylemlerimizi gerçekleştirdik. Eylemlerin ilki İstanbul'da İl Millî Eğitim binası önüne yapılan yürüyüş oldu. Tiyatro gösterisinin ardından yapılan basın açıklamasında, AKP hükümetinin ve okullarda patron görevi gören müdürlerin birer 'soyguncu' olduğunu anlattık. Ardından Samsun'da kayıt paralarına karşı liseli yürüyüşü yaptık. Ankara'da ise önce Dikmen Sokulu Lisesi önünde ardından Yüksel Caddesi'nde iki ayrı basın açıklaması yaptık. Eskişehir'de her yıl olduğu gibi renkli bir basın açıklaması gerçekleştirecek 'Bu eğitim sistemi bizi ve ailelerimizi çok yaktı, şimdi sıra bizde' diyerek temsili bağış mabuzlarını yaktık.

Barış için alanlardaydık

1 Eylül Dünya Barış Günü'nde Liseli Genç Umur olarak barış taleplerimizi haykarmak için alanlardaydık. İstanbul'da yapılan 'Türkiye Barış İçin Buluşuyor, Kürt

Sorununda Demokratik Çözüm' çağrılı mitingde liseli tek örgüt olarak katıldık ve 'Kardeşçe bir yaşam, özgür bir gelecek' talebimizi yineledik. Ankara'da ise barış taleplerini getirmek için tiyatrolu bir eylem yaptık. Eskişehir'de yapılan ortak basın açıklamasında kitlesel bir katılım sağladık.

Deniz Feneri'nin ampulünü kırdık

Almanya'da Deniz Feneri e.V'ye açılan ve Deniz Feneri Derneği'nin yolsuzluklarını kanıtlayan dava sonrasına, Türkiye'de faaliyetlerini sürdüren genici, soyguncu Deniz Feneri ve uzantıları gün ışığına çıktı. Ancak 'yüksek makamdaki' bağlarının ısrarla

eden çeşitli dövizler açarak konuşmalar yaptık. Suçlarını ortaya çıkarmasını istemeyen dernek üyeleri ve özel güvenlikler bizi susturmaya, gözaltına almaya çalıştılar. Sendika.org muhabirini de darp eden özel güvenlikler tarafından gözaltına alındık. Ardından

İstanbul'da Unkapanı köprüsüne ve bariyerlere 'Genici, Soyguncu Deniz Feneri Defol, Bu Ülke Bizim!' pankartları astık. Daha sonra derneğin metrodaki standını teşhir ederken sivil polislerin saldırısına uğradık ve halka dönük konuşmalar yapmaya devam ettik. Sivil polis-

lerin elinden kurtulduktan sonra metro istasyonunda yürüyüş yaparak metrodan ayrıldık.

Bunun yanı sıra Öğrenci Kolektifleri ve Halkevi üyeleri tarafından İstanbul'da, Ankara'da, Bursa'da, İzmir'de ve İzmir'de derneği teşhir edici eylemler yapıldı.

Karanlık bir gün yırtılacak!

Etkilerinin günümüze kadar ulaştığı, pek çok insanın hayatını kaybettiği, binlerce cesinin gözaltına alındığı, işkencelerden geçirildiği 12 Eylül faşist darbesinin yıldönümünde geçmişin hesabını sormak üzere

binlerce alanlardaydık. Önce İzmir'de DİSK'in çağrısıyla toplanılan mitingde yerimizi aldık, teknik aksaklıklardan dolayı pankartımızı açamadığımız mitingde yine de 100'e yakın liseli arkadaşımızla beraber oradaydık. Ardından İstanbul'da

'AKP'yi Aklamıyoruz!' haftası (25 Ekim-2 Kasım)

Türkiye'nin dört bir yanından içişin, işşin, liselinin, üniversitelinin, kadının, memurun alan edeceği 2 Kasım Ankara eyleminden önce liseli Genç Umur olarak 'AKP'yi AKLAMIYORUZ' haftası gerçekleştireyoruz.

Hafta boyunca memleketin her yanındaki liseller bir araya gelip AKP'nin başta eğitim hakkımız olmak üzere tüm kamusal haklara yaptığı piyasacı saldırılar, yay-

gınlaştırdığı geniciliği ve bunun etkilerini inceleyip; AKP'ye karşı liseli muhalefeti büyütme olanaklarını tartışacağız. Tartışmaları yanı sıra düzenlenecek etkinlikler ile liselerin AKP'ye karşı muhalefet kanalları çeşitlendirmeye çalışacağız.

Bir haftanın sonunda 2 Kasım eylemine daha güçlü, daha bilinçli ve daha örgütlü çıkacak olan liseller, 'AKP'yi AKLAMIYORUZ' haftasında buluşacak!

Marko'dan İlk Yumurta Hüseyin Çelik'e

Bir Genç Umut Dergisi klasiği olan Marko'dan saçmalar bölümüne yeni yayın döneminde de devam ediyoruz. Genel olarak, öğretmenlerin saçmalarını gündeme alırken saçma rekorundan kaynaklı bu sayıda Hüseyin Çelik'e yer verdik. Afiyetle okuyunuz...

Derginin en beklenen, en sevilen, en harika sayfasından bütün liselilere merhaba!

Uzunca bir müddettir ayrıyız biliyorum. Sizler Marko'yu özlediniz, Marko da sizleri özledi... Ama merak etmeyin ben sizi sürekli takip ediyordum. En son Deniz Feneri'nin canına okurken gördüm sizi, gözlerim yaşardı. Artık Marko dönse de liselilerle paylaşa dertlerini, gülsek beraber diye düşündüm.

Neyse bu kadar duygusallık yeter. Burada sorunları değil, gündemi sarsacak yorumlarla aklınızı başınızdan almak için varım.

Artık konumuza dönelim...

Biliyorsunuz, sinirli bir insanımdır. Hele haberleri izlerken. Eskiden haber okumak için açtığım gazeteyi parça parça eder bırakırdım, şimdi masraf çıkar diye televizyonu da kıramıyordum. Yine bir gün açmışım televizyonu, diken üstünde durur gibi oturuyorum koltukta. Hanım da önlemimi almış kaldırmış bütün kırlacak eşyaları...

Açıyorum -ismi lazım değil- iktidar yalakası bir kanalı, o da ne! Karşımda Türkiye'nin en büyük şovmenlerinden biri duruyor!

Hüseyin Çelik!

Gündem konusu çok derin, eğitim sistemini sarsacak derecede önemli. Kılık kıyafet yönetmeliği baştan düzenlenmiş, önlük kalkmış forma gelmiş!

Biliyorsunuz Hüseyin Bey moda ya pek önem verir. Geçen senenin

sonunda da kılık kıyafet yönetmeliğini oldukça edebi bir metin haline getirerek liselerde bir çığır açmıştı.

Özellikle kadın arkadaşlar çok iyi hatırlar, "vücudu belli etmeyecek kıyafet", "öğrenciye yakışır", "pedagogik esaslara uygun" gibi kısımlarını... Ona da değinceğiz bir gün, şimdilik konumuz başka.

Düşündüm, taşındım biraz.

Bu tek tip kıyafet bize darbe dönemlerinden miras kalmamış mıydı?

Liselileri birbirinin tıpatıp aynısı birer robot haline getirip ardından "piş piş" diyerek hayata atılmasını istemiyorlar mıydı bu adamlar?

Şimdi Hüseyin Çelik 'darbe karşıtı özgürlükçü bir partinin(!) üyesi olarak önlükleri kaldırıp formaları getirince neyi değiştirecek?

Heh, değiştireceği bir şey var!

Yeni forma alacak öğrencilerle birlikte 'anlaşmalı mağazaların' kasa-larının içi değişecek tabii!

Hanım kızacağımı anlıyor ki hemen söze giriyor "Ama Markocuğum kıyafetler serbest olursa fakir çocuklar ne giyecek her gün her gün allasan..."

Doğru ya! Çelik yoksul çocukları düşündüğünden kaldırıyordu bu kıyafetleri, diyecek gibi olanlarımız varsa derhal sussunlar efendim! Bak yine sinirlendim...

Bakin size ne göstereceğim!

Değiştiriyoruz kanalı karşımıza binası yapılmamış, okula gidemeyen öğrenciler çıkıyor, tekrar değiştiriyor-

ruz, okuyamayıp tarlada çalışmak zorunda olan heceler çıkıyor, bir daha değiştiriyoruz inşaat içinde ders çalışan gençler çıkıyor. Değiştiriyorum da değiştiriyorum, bir yanda 13 yaşında inşaatta çalışmak zorunda olan çocuğun ölüm haberi hüznü biz müzikle gösteriliyor, diğer yandan kayıt parası yüzünden çocuğunu okula yazdıramayan anneyi görüyoruz.

"Hanım" diyorum "Görüyor musun bizimkinin yoksulları düşündü... Tek tip kıyafetle mi yok edecek yoksulluğu, tek tip kıyafet mi okula gönderecek şu çocuğu?" diyorum. Bir müddet daha ona tek tip kıyafetin 'tek tip öğrenci' yaratma politikalarının en önemli halkası olduğunu anlatıyorum. Askeri disiplin içinde yetiştirilmek istenen öğrencilerin başında sadece kılık kıyafet mi var, kameralar, özel güvenlikler, dikenli teller, okul müfredatları... Sayıyorum da sayıyorum.

Diğer yandan televizyonda 'yeni okul kıyafetlerinin masrafları' hesaplanıyor. Ben anlatıyorum, sıfırlar çoğalıyor.

Baktım bizim hanım uyuyakalmış.

"Heh" diyorum tekrar, bizim hanım da tam meclise göndermelik! İşine geldiğinde çenesi durmaz, işine gelmediğinde uyur böyle koltuklarda...

Neyse liseli dostlar, ben yine sinirlendim. Gelecek sayıda görüşmek üzere!

SİNEMA

Tek Başına (North Country)

İlk Cinsel Taciz davasını konu alan filmde, yalnız bir kadın olan Josey Aimes'in tek isteği, masasına yemek koyabileceği ve çocuklarına iyi bakabileceği bir iştir. Çalışmaya başladığı maden ocağında karşılaştığı şey tehdit, aşağılama, taciz, küğümseme ve saldırıdır. Son derece duygusuz olan patronu tüm yaşadıklarını bir erkek gibi karşılama beldemektir. Oysa Josey yaşadıklarını bir insan gibi karşılar ve karşı savaş açar. Günü-müz kadın sorununa da ışık tutan film güncelliğini kaybetmiyor.

Tür: Dram

Yönetmen: Niki Caro

Senaryo: Clara Bingham, Laura Leedy Ganser, Michael Seitzman

Oyuncular: Charlize Theron, Sean Bean, Frances McDormand, Jeremy Renner, Ole Peterson, Thomas Curtis

Fidel'in Yüzünden (La Faut à Fidel)

Tüm Avrupa'yı derinden etkileyen değişimlerin yaşandığı 1970'li yıllarda çocuk olmak sıradışı bir deneyim. Kadın hakları adına verilen savaş, Salvador Allende'nin yönetime gelmesi, Charles de Gaulle'un ölümü gibi tarihi olayları geçtiği film, süreci anlamakta zorlanan yedi yaşındaki Anna'nın hikâyesiyle bağdaştırıyor. Franco'ya karşı mücadele veren eniştesinin ölümüyle, burjuva hayatından birer aktiviste dönüşen anne ve babası, eve dönüşün parkalı adamlar, babasının faşist diyerek Mickey Mouse'a getirdiği yasaklar, annesinin kurtaj araştırmasıyla geçen yaşamı Anna'nın gözünden hiçbir ideolojik dayatma olmaksızın yansıtıyor.

Tür: Tarih/Politik

Yönetmen: Julie Gavras

Senaryo: Arnaud Cathrine, Julie Gavras

Oyuncular: Julie Depardieu, Stefano Accorsi, Nina Kerd

Ayaktanma (Uprising)

Almanların Polonya'yı işgal etmesinden bir yıl sonra, Yahudiler Varşova Gettosu'nda yaşamaya zorlandılar. 1943 yılında SS subayı Himmler, Hitler'in yaş günü 20 Nisan'a kadar Yahudilerden arındırmak amacıyla Varşova Gettosu'nun imha edilmesi ve yarım milyon sakininin Treblinka ölüm kampına gönderilmesi emrini verince, 19 Nisan günü SS askerleri tüm dünyayı hayretler içinde bırakan II. Dünya Savaşı'nın en güçlü direnişle karşılaştılar. Mordechaj Anielewicz'in önderliğindeki Polonyalı Yahudi gençlerin kurduğu Yahudi Mücadele Örgütü, Nazilere boyun eğme reddederek hayatları için cesurca ve inatla savaşa başladılar.

Tür: Belgesel/Dram

Yönetmen: Jon Avnet

Senaryo: Paul Brickman, Jon Avnet

Oyuncular: Hank Azaria, David Schwimmer, Lelee Sobieski

MÜZİK

Şevval Sam / Karadeniz

Şevval Sam'ın ilk albümünden farklı olarak tarzını değiştirdiği ikinci solo albümü "Karadeniz" de Kalan Müzik tarafından yayınlandı. Kazım Koyuncu ile seslendirdiği Karadeniz türküsü oldukça sevilen Şevval Sam'ın uzun süredir beklenen "Karadeniz" albümünde Kemal Sahir Gürel, Hıat Saka, Sunay Özgür, Cengiz Onural gibi ustalar Şevval Sam'a eşlik ediyor.

Mikail Aslan / Zemkut

Mikail Aslan'ın albümü "Zemkut" Kalan Müzik tarafından yayınlandı. "Bir sim-yanın esran ve esran gerekir altın sahlığa ulaşmaya. Zemkut inceligi ve hüneri taşımak gerekir" diyen Mikail Aslan, bu albümde de tarih ve tasavvula yoğunlaşmış halk şarkılarını seslendiriyor. Albümde İda Simonian tarafından seslendirilen Ak Li-başlı Güvercin adlı şiir, Hrant Dink anısına yazılmış.

Kenya Arkana / Desobeissance

80'lerin sonunda ortaya çıkan solak-ğın isyanının sesi rap müzik yeni soluklar-la devam ediyor. Siyasi rap yapan Kenya Arkana anti-kapitalist ve devrimci bir tat veren "Sivil İtaatsızlık" albümüyle sahneye dönerek yürüyüşün devam ettiği mesajını veriyor. Kenya Arkana, "İtaatsızlık dünyamızı yıkan bir sistemin tonoz anahtarıdır. Kolektif itaatsızlık demir gibi inatlıdır. Bana göre gezegen için kurtarıcı insanı bir devrimin tek susamıdır" diyor.

KİTAP

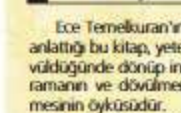
Kardeş Türküler "15 Yıllık Öyküsü" / BGST Yayınları

Bu topraklarda yüzyıllarca bir arada yaşamış farklı kültür ve kimlikler arasında sesleniyor Kardeş Türküler. İlkokulda, banş ila savaş arasında yapılan antlaşmalara atılan bir imza olarak öğretilir. Kardeşlik ise çocuklar arasında olurdu. Büyüdüğünce sözcük dağarcığından silinen banş ve kardeşliği sürekli kalabilecek bir inançtır Kardeş Türküler.

Kardeşlik, geçmişte yaşanan güzel günlere gönderme olduğu kadar, geçmişin bütün kimlik ve kültürlerle harmanlayıp est ifade haddine sahip olduğu özgür yarımlara alan bir gelecek olmalıdır.

Biz Burada Devrim Yapıyoruz Sinyorita / Ece Temelkuran Everest Yayınları - Siyaset Dizisi

Ece Temelkuran'ın Venezuela'da gördüklerini, yaşadıklarını anlattığı bu kitap, yeterince haksızlığa uğradığında yeterince dövüldüğünde dönüp insanlığa saldırırların bu kez haksızlığa uğramanın ve dövmelerin önüne geçmeyi denemesinin öyküsüdür.

Biz Burada Devrim Yapıyoruz Sinyorita mutlak doğruları yeni sorunları ve ananın yarımları aldığ, Latin Amerika'da yaşanan yüzyılın ilk devriminin gövüğü. Burdan böyle dünyayı büyük sözlerin değil küçük insanların değiştireceğine dair bir işaret.

Hasta la victoria siempre!
Zafere kadar daima!

ÖLÜMÜNÜN 41. YILINDA *Che*

O, hepimiz gibi heyecanlı bir genç, devrimci bir tıp öğrencisi, cüzamlıların tedavisine gönüllü olan bir doktor, yaptığı işi seven bir fotoğrafçı, iyi bir satranç oyuncusu, bir aile babası... O, inandığı değerler uğruna halk için savaşan bir halk savaşçısı, pek çok devrimci mücadelenin içerisinde kendisine düşen her şeyi yapmaya çalışmış mütevazı bir kişi, kolektif yaşamı içinde barındıran yeni bir kültür ve yeni bir insanın ortaya çıkabilmesi için değişimi kendinden başlatan etik sahibi bir lider, mevki makam para hırslıyla alakası olmayan kendi hayallerinin peşinden inatla koşmuş idealleri uğruna ölmüş bir devrimcidir. O, sosyalizm ve devrim idealinin tozpembe düşler değil gerçekleştirebilir şeyler olduğunu yaşamıyla göstermiştir.

Böylesine bir örnek birçok yenisini beraberinde getirdi ve getirecek. Che de bu kazanımlar içinde asla değerini yitirmeyecek ve ilerde gençler onu sadece siyah silüetiyle tanımayacaklar! Çünkü bugün bile Latin Amerika'da, Türkiye'de ya da dünyanın başka bir ucunda Che'yi sadece t-shirtteki karizmatik resminden dolayı değil, devrimci kişiliğini bildiklerinden dolayı sahiplenmiş milyonlarca insan var. Ve bunlara yenileri ekleniyor.

Ve yeni büyüyen o çocuklar, o silüeti dünyanın her yerinde duvarlara çizmeye ve altına sloganlarını yazmaya devam ediyorlar...